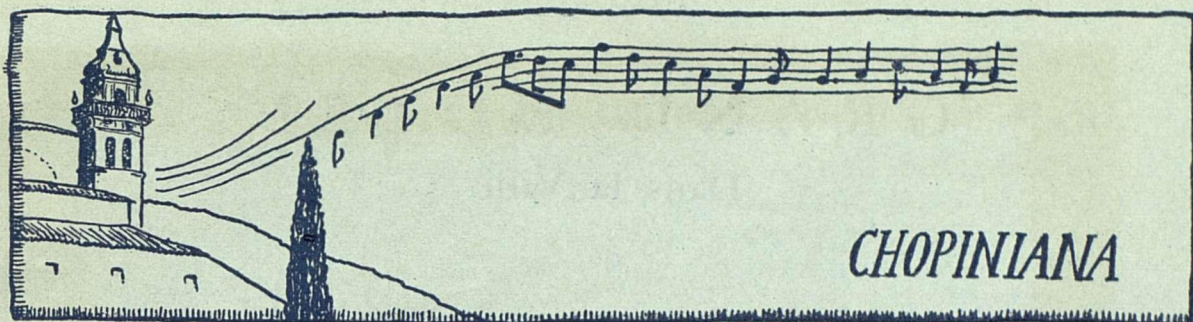

PHILHARMONIA

REV. INTERNACIONAL

FESTIVALS CHOPIN 1932

Présidés par S. E. le Président de la République Espagnole

Du 3 au 30 Mai

CONCERTS A PALMA, VALLEDEMOSA, FORMENTOR,
ET AUX GROTTES

ORCHESTRE SYMPHONIQUE DE MADRID
ARTHUR RUBINSTEIN
CAPELLA CLÁSSICA DE MALLORCA

*Réceptions et Fêtes organisées par le Municip de Palma
en l'honneur du Président de la République*

Saison d'Opéra. Fêtes Populaires. Excursions. Sports.

Demandez des renseignements à Philharmonia.

GRAND HOTEL

Dans la Ville

et

HOTEL VICTORIA

Au bord de la mer

SOUS LA MÊME DIRECTION

Rendez-vous des artistes

La véritable confort.

Cuisine renommée.

Prix modérés

AGENCIA SCHEMBRI, S. L.

AGENTS DU

Comité Central des Armateurs de France
PARIS

Compagnie de Navigation Mixte
MARSEILLE

ADUANAS :: FLETAMENTOS
PALMA - BALEARES

ANTIQUITÉS GALERIES COSTA

30, rue Conquistador

PALMA DE MALLORCA

HOTEL INGLÉS

==
PALMA DE
MALLORCA

==
Hotel de 1.er ordre

COMPAÑÍA ESPAÑOLA DE TURISMO

Madrid, Barcelona, Valencia, Sevilla,
S. Sebastián, Almería, Burgos, Tarragona,
Vitoria, Zaragoza, Gibraltar.

Palma - Conquistador, 18

Hotel Balear CAFÉ-RESTAURANT

||
80 HABITACIONES

||
Plaza Mayor, 31 y 32
Rubi, 11 y 13
PALMA

Príncipe Alfonso HOTEL

PALMA DE MALLORCA

Tout Confort

Prix moderés

En face de la mer

Bains

- - - Compañía de - - - Ferrocarriles de Mallorca

VIAJES DE TURISMO

disponiendo para ellos de automotores, autotocars, autos y trenes de gran lujo

Billetes económicos para excursiones individuales y colectivas para visitar las famosas Cuevas del Drac en Manacor y de la Ermita en Artá; la bahía de Pollensa y el espléndido Hotel Formentor; el Santuario de Nuestra Señora de Lluch; el Puig de San Salvador en Felanitx, la Ermita de Nuestra Señora de Belén y las playas de Cala Ratjada.

Precios reducidos - Servicios regulares

INFORMES:

C.^a Ferrocarriles de Mallorca - Palma

Viajes Baleares-Crédito Balear-C. Palacio - Palma

Viajes Catalonia - Barcelona

CASA WERNER

Unión, 16 - PALMA

MARCA REGISTRADA

PIANOS NACIONALES Y EXTRANJEROS

Agente Directo

Gramolas y Discos La Voz de su Amo

RADIO CLARION

Superheterodino

Delegado para
Mallorca

José Serra

Gabriel Mulet & Hijos, S. L.

Consignatarios : Comisionistas

: de Aduanas : Comerciantes :

Avenida Antonio Maura, 62—Palma

Agents for: Compagnie

Trasatlantique. Chargeurs Reunis.

Royal Mail: Orient Line, &.

Cafè : Hotel : Restaurant SUIZO

San Miguel, 6 y Rubí, 20

PALMA DE MALLORCA

NOVEDADES
PARA
SEÑORA

LAS MONJAS

ARTÍCULOS
DE
CASA

Monjas, 25

PLAMA DE MALLORCA

GÉNEROS
TÍPICOS
DEL
PAÍS

English Spoken

On parle français

Menjàu Galletes

però...

Galletes

CETRE

Bolsería, 7 : Mallorca

Discos: PARLOPHON, REGAL, ODEON, etc.

JOSÉ BADIA BROS

Peregil, 12 y Fideos, 17 al 21.

PALMA

IMPRESA
PAPELERÍA
Artículos de Escritorio
Dibujo y Pintura
Cadena, 11 : PALMA
Tel. 4-6-8

JOSÉ CASASNOVAS

Santo Domingo, 22 y 24
Teléfono 358 : PALMA

Fumistería : Saneamiento : Batería de
cocina : Estufas : Cocinas económicas
Water-Closets : Baños : Lavabos.

VIDRIERIAS GORDIOLA

Vidrios típicos
mallorquines
Fabricación a mano

Victoria, 8 : Tel. 561
PALMA

Hotel-Restaurant EL PERÚ

(TOTALMENTE REFORMADO)
ESPLÉNDIDAS HABITACIONES

Plaza Palou y Coll, 18
Teléfono 518 Palma de Mallorca

GEATHOM, S. A.

El motor eléctrico
de fama mundial

GAS Y ELECTRICIDAD

Calle de Morey, núm. 35
PALMA DE MALLORCA

GAS para:

Cocinar, Calentar Agua, Calefacción del Hogar,
— Fábricas e Industrias de toda clase. —

ELECTRICIDAD para:

Alumbrar la Casa, Iluminación comercial, Fuerza Motriz Industrial, Fuerza para
Riegos, Aparatos auxiliares para el Hogar.

TARIFAS MUY REDUCIDAS PARA ANUNCIOS LUMINOSOS
APROVECHAD NUESTRO SERVICIO

Antigua Casa Banqué

COLÓN 56-PALMA

Música, Pianos, Instrumentos
Máquinas de coser y bordar
Ventas a plazos

CATALA Y RIUTORD, S. L.

CORDELERÍA, 67-PALMA

Espartería, Cordelería y Lonas.
Alpargatería, redes de pesca.
Máquinas de coser. Electricidad.
Piezas de recambio. Electro-bombas

HOTEL GARZÓN

Situado en el centro de la Capital

MODERNO CONFORT
PRECIOS MODERADOS

Calle Quint Palma de Mallorca

WOERMANN-LINE A. G.
DEUTSCHE OST-AFRIKA-LINIE

regular sailings from PALMA to
GENOA and homewards to LISBON
SOUTHAMPTON & HAMBURG
informations

BAQUERA, KUSCHE, MARTIN, S. A.
Palma Borne Tel. 682

EL JAPÓN

TIENDA LOS ANGELES

Pelaires - Palma

LA VOZ DE SU AMO

Gramolas. - Discos. - Perfumería

F. G. SHORT

TOURIST AGENT

Motor Cars : Guides : Interpreters
Excursions Arranged

Telet. 328. Av. Antonio Maura. PALMA

CASA BAR-LOCK

Máquinas de
Escribir y Calcular
Accesorios
Reparaciones
Muebles para Oficina
Quint, 3 : Tel. 49

Antigua Casa PERELLÓ

Pianos, Armonios
Instrumentos
Música y accesorios.
Unión, 19
PALMA

Antigüedades MARGARITA MATEU

PELAIRES, 12
PALMA

ELECTRICIDAD Viuda e Hijos de J. Rubio

Dinamos. Motores.
Radio, etc. etc.
Unión, 39 - PALMA

LA EQUITATIVA

(FUNDACIÓN ROSILLO)

Seguros Vida, Incendios y Accidentes

La producción de LA EQUITATIVA en 1930 ha sido de más de 100 millones de pesetas en capitales asegurados, cifra jamás lograda en España por ninguna Compañía de Seguros.

DELEGADO EN BALEARES:

PEDRO VIDAL TORRES

Luz, 10-Entresuelo

PALMA

Teléfono 4-9-7

PENSIÓN IBÉRICA

de

J. V.

Trato familiar y
económico

Concepción, 9
Palma de Mallorca

GIL PANADÉS

Única casa especializada en Mercería : Labors : Novetats per a Senyora

Mercería : Tots els gèneres clàssics i de qualitat : Novetats : Sempre lo més nou de la Temporada : Labors : El gust més refinat quedarà satisfet.

Quint, 12

Palma de Mallorca

COMPRA-VENTA DE LLIBRES VELS CASA DEL LIBRO

Constitució, 114
PALMA DE MALLORCA

Guillermo Soler OPTICO

Jaime II, n.º 4
PALMA DE MALLORCA

ENTERAMENTE
FABRICADA EN ESPAÑA

Casa Malondra

78, Jaime II : Tel. 2-1
Palma de Mallorca

Mediterráneo Hotel

Hotel Alhambra

Palma de Mallorca

Los más modernos y a todo confort

HOTEL MARINA "LA PLAYA"

DE NUEVA Y MODERNA CONSTRUCCIÓN
SITUADO JUNTO A LA PARADA
DEL TRANVÍA DE LA TORRE

Playa del PUERTO de SOLLER

Chambres spacieuses, aéries, et
avec vues magnifiques sur la mer.

Eau courante, chaude et froide.

Salle de bains.

Salons.

Cuisine de premier ordre.

Excursions en mer avec canot automobile.

Excursions sur terre en auto.

Chauffage central dans
toutes les chambres.

FERROCARRIL DE TURISMO

DE PALMA A SOLLER Y

TRANVÍA ELÉCTRICO

DE SOLLER AL PUERTO

Una de las más sugestivas, bellas y cómodas excursiones que pueden realizarse en Mallorca, es un viaje al valle de Sóller en el moderno y lujoso ferrocarril eléctrico de Palma a Sóller.

Puede hacerse el viaje en un día y visitar el pintoresco y apacible Puerto de Sóller.

Durante el trayecto se admiran sorprendentes panoramas.

PRECIOS :

En 1.ª clase 3'60 ptas.-En 2.ª clase 2'80 ptas.
Tranvía eléctrico de Sóller al Puerto 30 cts.

ARTISTES : MUSICIENS : PEINTRES

VISITEZ

: BARCELONA ET MALLORCA :

Démandez des renseignements à

PHILHARMONIA

aux Agénges, et aux Hotels
annoncés dans ce Numéro

**ORGANOS ELEIZ-
GARAY Y C.^A**

AZPEITIA - GUIPÚZCOA
E S P A Ñ A

Constructores de los Organos
de las Exposiciones de Sevilla
y Templo Nacional
de Sta. Teresa de Madrid

LA CIRCULACIÓ DE
PHILHARMONIA
REV. INTERNACIONAL

pels seus objectius i carac-
terístiques excedeix a la de
la majoria de
revistes especialitzades

Demaneu tarifes de Publicitat a la
Direcció de
PHILHARMONIA CATALANA
Farigola, 9 i 11 BARCELONA.

UNIÓ MUSICAL ESPANYOLA DE BARCELONA, S. A.

Música, Pianos, Instruments
Máquines Parlants, Discos, Radio

Passeig de Gràcia, 54 - (Ap. 241) - Barcelona

Edificio construido ad-hoc : Habitaciones con agua corriente y baños particulares Salones de lectura y música : Extenso y comfortable servicio de autos-Corresponsal de VIAJES CALALONIA.—Teléfono 660.

HOTEL CATALONIA

SUCURSAL DEL HOTEL CONTINENTAL

Pensión desde 9'50 Ptas.

Prop. E. PEDRET

Calles Burgos y Massanet (esq. Olmos)
PALMA DE MALLORCA

XOCOLATES

PI

Napos, 111 : BARCELONA

ENSEÑANZA MUSICAL

Por correspondencia
La mas cómoda y sólida

Mtro. A. Ribera

Goya, 115 - MADRID

EDITORIAL MONSERRAT

F. O. N. S. - S. A.

Grayat i Estampació de
Música. Autogravat.
Litografia. Relligat.

Floridablanca, 90

Tel. 31328

BARCELONA

PHILARMONIA

Vol. II

15 Gener 1932

N.º 7

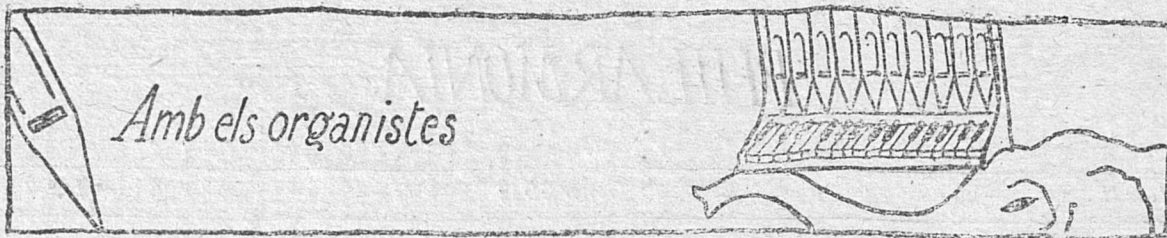
PHILHARMONIA, REVUE INTERNATIONALE (Fédération de Revues) en espagnol, en catalan, en français. — Directeur Général et Fondateur: Joan M.ª Thomàs, 1, General Barceló, Mallorca, Espagne. — PHILHARMONIA CATALANA. — Directeur: Ernest Cervera, 9 et 11, Farigola, Barcelona. — PHILHARMONIA FRANÇAISE. — Directeur: Joaquin Nin-Culmell, 2 bis, rue Monbuisson, Louveciennes (Seine & Oise). — PHILHARMONIA VALENCIANA. — Directeur: Eduard L. Chavarri, c. Pintor López, 7, Valencia. — PHILHARMONIA ARGENTINA. — Directeur: Juan B. Llonch, Viamonte, 1835, Buenos Aires (R. A.).

PHILHARMONIA CHOPINIANA (Bulletin des Festivals Chopin et des Sociétés Chopiniennes). — Directeurs: Joan M.ª Thomàs et Feliks R. Labunski.

SOMMAIRE DE CE NUMERO. — Avec les Organistes: La última obra de J. S. Bach, † A. Eaglefield Hull (en espagnol). — Avec les Musicographes: Un demi-siècle de musique belge (II), José Bruyr (en français). — PHILHARMONIA CATALANA Ernest Cervera (en catalan). — Avec les Poètes: Encara Mistral, Maria-Antònia Salvà (en catalan). — PHILHARMONIA CHOPINIANA, Joan M.ª Thomàs et F. R. Labunski. — Avec les Concertistes, Joaquin Turina et G. M. — Avec les Editeurs de Musique, Livres, Revues, Notes et Critiques, X., J. M. P. et G. M. — Directeur Musical et Artistique: Joan M.ª Thomàs. — Articles copyright by PHILHARMONIA. — Dessins de Sven Westman et Gerard M.ª Thomàs. Supplément Graphique par Badals & Camats (Barcelona). — Imprimerie La Esperanza (Mallorca).

AU PROCHAIN NUMERO (1 Mars); Articles de MM. Arthur HOEREE, Joan M. THOMAS, Joaquin NIN-CULMELL, José BRUYR, etc.

DIX NUMÉROS PAR AN. Abonnement pour tous les Pays: 11 Pesetas.

La última obra de J. J. Bach

Con mucho gusto publicamos este pequeño trabajo que de nuestro malogrado amigo el Doctor A. E. Hull recibimos para nuestra revista en su primera etapa de Guía de Arte, precisamente poco antes de la muerte del eminente musicógrafo y organista, y que por causas ajenas a nuestra voluntad no habíamos podido publicar hasta hoy.
— N. de la R.

Una de las composiciones más interesantes con que J. S. Bach enriqueció la literatura de los Corales-Preludios es la que figura en el vol. VII de la Edition Peters (Augener, vol. VI), con el título *Vor deien Thron tret'ich heimit* ("Me encuentro ante tu trono").

Quizá no sean conocidos de todos los organistas que ejecutan esta página del gran músico ciertos detalles de su historia que pueden contribuir indudablemente a intensificar el sentimiento puesto al servicio de su interpretación.

Es sabido que Bach, cuya gran inteligencia supo ver tan grandes bellezas artísticas, al llegar al fin de sus días perdió el uso de la vista. Mas su ceguera corporal no impidió a su poderosa fantasía seguir contemplando el inmenso mundo de sus ideas musicales hasta los últimos momentos de su existencia. Fué entonces cuando dictó a su yerno Atnikol este Coral-Preludio que él no pudo terminar.

El alma del piadoso "Cantor" se había sentido siempre fascinada especialmente por los temas espirituales relacionados con la idea de la muerte, que para él significaba siempre, en su ideología cristiana, el tránsito a una vida mejor.

En una de sus hermosas "Canciones Espirituales" había cantado con música profundamente sentida estos versos:

*¿Cuando, Dios mio, podré morir?
De esta hora tengo ya verdadera hambre*

.....

*No me dá miedo la muerte:
que ella y yo somos buenos amigos.*

En el instante en que Bach veía ya claramente cómo la muerte se aproximaba a él, quiso dirigir a Dios que se la enviaba, su última plegaria, como su canto de cisne y como un signo de esperanza en la bondad divina. Por esto se fijó

en este coral haciendo cambiar a Atnikol el título *Wen wir in höchsten Nöthen sein* ("Cuando nos encontramos en una gran necesidad") por este otro, más en consonancia con la situación interior de su propio espíritu: *Vor deien Thron tret'ich heimit* ("Me encuentro ante tu trono").

He aquí la traducción de su primera estrofa según la versión inglesa del Dr. Sanford Terry:

*Me encuentro, Dios mío, ante tu trono;
En tus manos me entrego con todas mis cosas:
Vuelve hacia mí benigno tu rostro,
No apartes de mí tu gracia.*

El Coral-Preludio está desarrollado según el plan de Pachelbel, tratándose las tres voces en contrapunto por disminución por lo que mira al acompañamiento, de suerte que la melodía del coral, al aparecer en sus cuatro períodos en la voz superior, produce el efecto de ser tratado en aumentación.

El artificio de la forma, según ha escrito el Dr. Schweitzer, desaparece desde la segunda línea, quedando sólo patente el espíritu de esta música. Todo mundanal ruido queda al exterior. No hay tristeza en esta música, sino calma y tranquilidad muy por encima de las pasiones huma-

nas. Sobre la obra parece resplandecer la palabra "transfiguración".

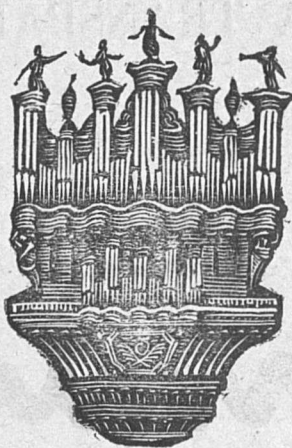
Todos los músicos conocedores de este Coral-Preludio se habrán fijado seguramente en la gran belleza de la cadencia y en la resignada melancolía de los acordes de cuarta y sexta que la forman. Como consigné en un pequeño artículo sobre este mismo tema, aparecido el año pasado en una revista inglesa, esta cadencia me parece una de las más hermosas entre las muchas notabilísimas que se encuentran en muchos de los Preludios.

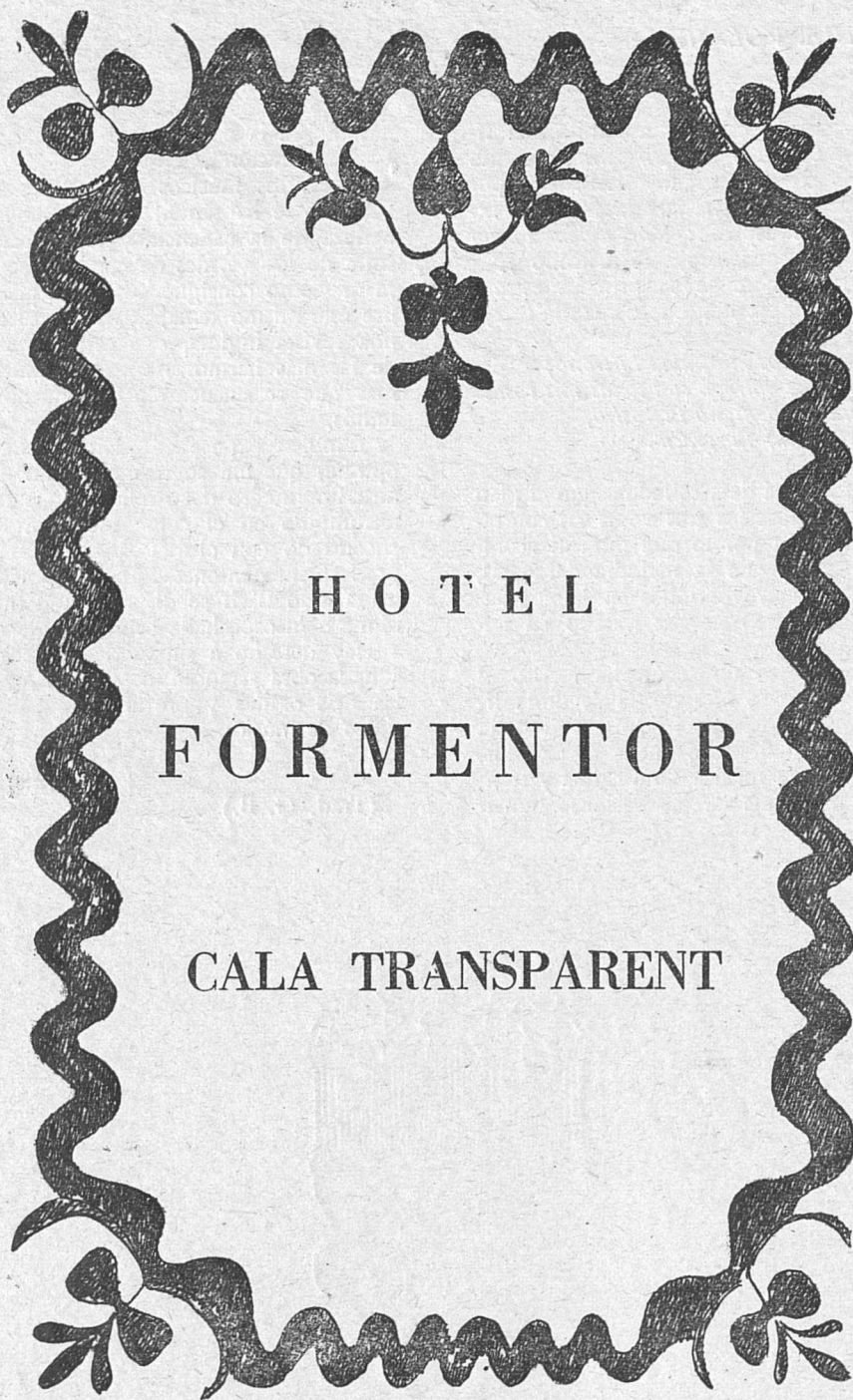
También expuse en aquel mismo artículo una opinión que me sugirió el hecho de que el manuscrito íntegro del Preludio (que Bach había interrumpido en el compás vigésimo sexto) fuese encontrado con el del "Arte de la Fuga": ¿era precisamente entonces, al aproximársele la muerte, cuando Bach se disponía a darnos la más sublime e insospechada evolución de su Genio?

Hay derecho a suponerlo si pensamos que de aquella obra arrancan, como de su propio germen, las más osadas y profundas evoluciones de dos siglos de música.

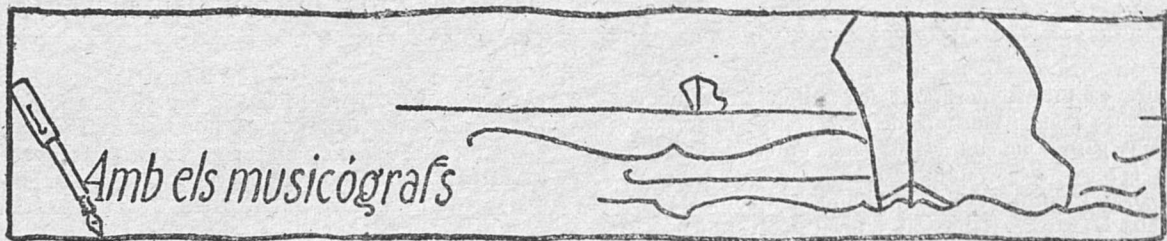
† A. Eaglefield HULL

(Trad. G. B.)

H O T E L
F O R M E N T O R
C A L A T R A N S P A R E N T

Un demi-siècle de musique belge

II

En exorde de ce second article-ci voulez-vous abandonner un moment la musique pour la géographie et reprendre, pendant dix lignes, votre vieil atlas scolaire?

Deux fleuves parallèles traversent, du sud-ouest au nord, le sol de la Belgique, en passant de terre française en territoire néerlandais: l'Escaut et la Meuse. Mais à vrai dire, peut-être serait-il plus conforme à la logique, sinon même à la géologie, de considérer que le cours inférieur du premier n'est que son affluent la Lys, et que celui du second n'est que son affluent parallèle, la Sambre. Mais n'y a-t-il, toujours dans le cours des fleuves tout comme dans l'existence des hommes, quelques kilomètres ou quelques années qui fixent leur physionomie ou leur personnalité? L'Escaut, c'est avant tout le fleuve presque tragique de l'aval d'Anvers, magnifié par le musicien de son rade terroir, Peter Benoit tandis que la Meuse trouverait sa poésie la plus pure dans un coin de Sambre en aval de Charleroi, noir pays du charbon. Faites le simple voyage Paris-Liège. Les routes viennent de sauter sur la ligne saillante de la frontière; et presque aussitôt vous découvrez une petite rivière dont les boucles ensèrrent, comme un

bras, des villettes paisibles aux toits d'ardoise sous un ciel appuyé à des collines qui ont la forme parfaite d'une épaule. Par la couleur nuancée de ce ciel, on penserait presque à cette "douceur angevine" chantée par du Bellay. Avec Thuin sa capitale, ce petit pays c'est la Thudinie, aussi douce et aussi bleue que son nom. Expliquons une fois de plus le présent par le passé, et reportons nous au XVI s. Okeghem — ne le rappelai — je dans le premier de ces articles? — est né à Bavay. Guillaume Dufay est sans doute originaire de Fay-le-Chateau. Gilles Binchois fut citoyen de Binche, évidemment. Situez toutes ces localités sur la carte. Enfin, d'où nous vint le grand Josquin des Prés lui même? Ronsard le disait hennuyer, et l'on n'en sait guère plus long. Mais nulle part l'ambiance n'expliquerait miex son art que dans ce coin nuancé du Hainaut.

Cependant ces analogies, on pourrait les pousser plus avant et les transporter jusque dans notre siècle, même si aucun des musiciens wallons dont je vais vous parler n'était né au bord de cette rivière calme et miroitante. Car cette fois, nous abandonnons la Flandre grasse et pléthorique pour la fine et spirituelle Wallonie, et le flamand popu-

laire et pittoresque pour le wallon sceptique et rêveur; mais beaucoup de nos compositeurs wallons garderont comme un reflet de cette douceur, et leurs oeuvres vaudront d'abord par leur harmonieuse mesure et leur intimité heureuse. Même dans la vaste production d'un Joseph Jongen, le plus considérable des musiciens belges d'aujourd'hui, peut-être sera-ce encore au détour d'une modulation, cette qualité d'âme et de ciel qui lui vaudra — la musique est une amitié — les amitiés les plus ferventes et les plus durables.

Le maître a penser de tous ces compositeurs wallons est évidemment le grand liégeois César Franck. On sait l'influence qu'il eut en France, où il ramena Euterpe aux nobles formes de la musique de chambre, en donnant un sens nouveau à l'onduleux chromatisme de Tristan, assez loin du chromatismisme anguleux de Bach. Or cette influence de Franck fut peut-être plus profonde en Belgique que partout ailleurs: c'est que son art y trouvait, pour s'épanouir, un climat merveilleusement propice. Le plus grand interprète franckiste sortit de Liège: c'est Eugène Ysaïe qui dans sa verte vieillesse, se révéla lui-même compositeur avec un drame lyrique d'inspiration locale intitulé *Pierre le Houveux*, à l'exemple de son frère Théo, musicien d'une *Vie des Abeilles*, d'après Maeterlinck. C'est encore à Liège, où plutôt dans la grande banlieue liégeoise, que Franck trouva son meilleur disciple ou mieux son plus grand élève: Guillaume Lekeu. Lekeu vécut sa courte existence en France, et c'est à Angers qu'il écrivit sa célèbre *Fantaisie sur deux Airs angevins*. Mais ne parlais-je tantôt de douceur angevine? Les deux thèmes ont beau sortir du folklore de Loire, tout wallon perçoit d'instinct dans cette *Fantaisie*, aussi bien que dans la *Sonate* d'une si généreuse jeunesse (pensez plutôt à la seconde phrase de son andante!) comme un écho nostalgique et chantant de chez lui. Enfin, telle petite *Danse* pour piano, fort oubliée du reste semble n'être qu'un de ces "crâmnions" qui aux jours de fête, aux jours de "ducasse", déroulent leurs farandoles dans les bas-quartiers de la vieille ville mosane.

Mais le franckisme n'y manque pas d'autres adeptes. Les deux plus connus en son Victor Vreuls et Albert Dupuis: l'un et l'autre travaillèrent à Paris avec Vincent d'Indy. Franskiste de stricte observance, Vreuls, directeur du Conservatoire de Luxembourg reste, malgré deux drames lyriques,

Olivier le Simple et le *Songe d'une Nuit d'Été*, un musicien de chambre: on lui doit un *Trio*, un *Quatuor*, une *Sonate* pour piano et violon souvent jouée par Ysaïe, tout cela écrit avec quelque obsession de la chasteté intellectuelle prônée par son bon maître, mais avec une solide et ample musicalité qui ne prend jamais le temps de faire court. Par contre Albert Dupuis, directeur du Conservatoire de Verviers reste avant tout un musicien de théâtre. Fidèle lui aussi à la doctrine encore que son oeuvre panachée oscille souvent entre Wagner et Debussy, il est l'auteur de musique scénique d'une délicate poésie. Si le romantisme du *Château de la Grande Bretèche* d'après Balzac n'est pas sans tomber parfois dans quelque vérisme, *Fidélaine* garde le charme mystérieux d'une vieille légende ardennaise. Simple remarque: les chapelets de quintes augmentées qui créaient là-bas l'ambiance wallonne ont servi à conférer à Hassan, son dernier opéra une couleur orientale". Je n'oublie ni *La Chanson d'Halewyn* ni *La Passion* jouée à Monte-Carlo, je ne sais si l'oeuvre la mieux venue d'Albert Dupuis ne reste pas ce *Jean-Michel* écrit dans sa jeunesse où éclate toute la cordialité et toute la gaieté liégeoise: ce serait peut-être la seule partition de théâtre que l'Ecole de Liège aurait à opposer à l'Ecole d'Anvers, à celle de Jean Bloch.

La seule? Et voilà qui, une fois de plus n'est pas tout à fait exact. Dans ce petit pays d'après travail matériel qu'est la Belgique le type du musicien indépendant est encore plus rare qu'ailleurs. La vie y a d'impérieuses exigences. Ainsi celui qui en Belgique, se sent appelé vers la musique n'a-t-il que deux voies ouvertes: Paris — ou le Prix de Rome. Ce prix ne mène pas là-bas à la Ville Eternelle mais vous pousse la porte de quelque conservatoire. Et, sans dire trop de mal de ces lieux qui autre part passent pour les mauvais lieux de la musique, on peut regretter que trop de compositeurs, affalés dans des fauteuils directoriaux, aient senti leur ambition musicale se réduire à l'élaboration d'une indigeste symphonie ou des trois actes d'un drame lyrique sans lendemain. J'en citerai les exceptions, flamands et wallons unis: ceci pour n'être pas trop incomplet, malgré le danger que cette petite étude ne tourne au palmarès.

Mons connu Nicolas Daneau, auteur d'*Adima* et *Hevah* et celui, sur un autre plan, d'une jeune compositrice — j'anticipe! — Suzanne Daneau,

à qui l'on doit un *Diable-Violonneux*. A Bruges, Joseph Reylandt, auteur d'oratorios religieux tel *Christus-Rex* qui lui assurent une place dans l'ombre sévère de Tinel. A Namur, Brumagne, auteur d'un *Miracle de St. Antoine* joué à la Monnaie. A Louvain, Paul Lebrun, mort en 1920, auteur de deux *Symphonies*, d'un *Roi Lear* et d'une *Andromède* qui lui avait valu, en 1891... le prix de Rome contre Lekeu! Je mettrai à part — ne l'ai-je déjà cité? — Martin Lunsens qui poursuit à Gand l'édification d'une oeuvre importante comptant trois vastes *Symphonies* et un poème symphonique: *Roméo et Juliette* (Shakespeare est très en honneur, on le voit, auprès des musiciens belges!) Lunsens occupe à Gand la situation directoriale qu'occupait Emile Mathieu, musicien né à Lille et qui chercha, dans d'honorables opéras comme *Richilde* la synthèse du romantisme néo-chumanien et du néo-classicisme saintsacnesque. Cependant le moins oubliable de son oeuvre, d'est sans doute ses poèmes symphoniques comme *Le Freybir*: mais par là Emile Mathieu se rattacherait à l'Ecole Liégeoise.

Ecole: c'est là un mot d'autant plus grand que je l'emploie pour la seconde fois, mais toujours par simple commodité de langage. Cette école, qui n'en est une que géographiquement, devrait d'abord citer les musiciens qui ont dirigé le célèbre Conservatoire liégeois. Ce sont successivement Théodore Radoux, auteur d'un *Bearnais* et père de Cht. Radoux Rogier, auter, entr'autres, d'un beau Poème en forme de légende; en suite Sylvain Dupuis, chez qui le chef d'orchestre fit oublier le compositeur de *Judas* et de *Macheth*; François Rasse en fin dont *Le Reveil* reste une grande chose. (On aura compris depuis longtemps que je me je vois obligé de ne citer à côté de chaque nom qu'une ou deux oeuvres choisies parmi bien autres. La même Ecole de Liège comprend encore Jean Rogister, lequel compte une demi-douzaine de quatuors. Il est lui-même, altiste remarquable) sans compter un vivant drame lyrique *Quand Minuit sonnera*; puis les Mawer — ils sont trois, trois frères —: Fernand; Lucien, auteur d'un *Noel Sangiant* joué à Liège et Emile, auteur d'une *Astrazéine* qui le fut à Strasbourg et à Anvers. Car Liège du moins a toujours été une "ville sonore". C'est dans son vieux quartier populaire et pittoresque d'Outre-Meuse qu'est né Grétry. C'est dans son quartier aristocratique de Saint Martin que

César Franck a vu le jour. Liège fut toujours une pépinière de musiciens qui essaimèrent par le vaste monde: Marcel Orban, né en 1884, élève de d'Indy auteur de deux *Symphonies* a fait une carrière en France tout comme Louis Delune, né à Charleroi, auteur d'une comédie lyrique encore injouée intitulée *Noemie*: Armand Marsick professa en Grèce et en Espagne; il est l'auteur de l'*Anello* joué à Bruxelles. Enfin faudrait-il citer Roland Manuel qui tient sa place dans l'avant-garde de la jeune musique française, et dont la jeunesse se passa à Liège? Liegeois aussi, Désiré Pâque n'est rien moins qu'une des plus curieuses figures de la musique contemporaine. Il peut justement s'enorgueillir d'avoir été le premier à user de la polytonalité et même d'en avoir le premier établi une théorie. Dans ses dernières oeuvres, il emploie une méthode de développement dite "par adjonction constante" qui semble s'opposer aux formes cycliques de son compatriote César Franck. Et pour n'être pas sans exemple dans la musique — ne pensez qu'à la *Fantaisie Chromatique* de Jean-Sébastien et au XIVe *Quatuor* de Beethoven — cette théorie n'en vivifie pas moins la moitié d'une oeuvre extrêmement vaste, et presque inconnue: elle comprend six *Symphonies*, dont une pour orgue, sept *Quatuors*, deux *Trios*, un *Quintette*, un *Sepuor*, un *Requiem* et un opéra intitulé *Vaïma*. Pâque n'imitte personne. Voudra-t-on m'accuser moi-même de vouloir imiter ce personnage de Marcel Proust qui "jouant du contraste à ses heures opposait éloquentement Chausson à Chaminade"? Pâque n'est pas Chausson; mais del Aqua a quelque chose de Chaminade.

Ainsi rien ne manque à la musique belge, ni un compositeur pour five o'clock tea no un fab'icant d'opérettes. Il est vrai que l'esprit n'étant pas le péché mignon national un seul vaut d'être cité: Van Oost. *Les Moullins qui chantent* ont même mérité une suite: *Quand les Moulins ne chantent plus*.

Cependant, c'est encore de Liège que devait partir un autre mouvement qui allait changer la face de la musique. Le mercredi 7 janvier 1885 est, dans son histoire, u ne petite date presque méconnue. Ce jour-là dans la Salle de l'Emulation, à Liège, avait lieu un concert qui d'avance faisait quelque bruit, rien que par la résonnance h'...

tuelle des noms à l'affiche: César Cui, Borodine, Rimsky-Korsakoff. Ce concert était organisé grâce à l'activité et l'entregent d'une mécène la comtesse Mercy d'Argenteau. Excellente musicienne elle-même, elle "déchiffrait à quatre mains" avec un professeur de la ville qui vient à peine de disparaître. Or ce Théodore Jadoul lui avait procuré des partitions russes alors à peine connues en Allemagne. Son petit château d'Angleur s'était ainsi ouvert aux musiciens de la lointaine Russie: Borodine y résida un été et y composa sa *Petite Suite* pour le piano. Sans doute, six ans plus tôt, Debussy avait-il déjà voyagé en Russie, mais il n'y avait guère entendu que les tziganes. Et si, quinze ans plus tard, *Pelléas* devait devenir le "petit fils de Boris" c'est un peu parce que ce 7 janvier 85, une femme au grand coeur avait voulu cette soirée où allait jaillir l'étincelle d'une musique qui allait illuminer l'Occident.

On comprend donc pourquoi l'influence de la musique russe fut plus durable à Liège que partout ailleurs; pourquoi une oeuvre comme *Dans les Steppes de l'Asie Centrale* y a pris un valeur populaire, dans le meilleur sens. Et Roland Manuel déjà cité m'a même confié que c'est à cette *Es-tite Suite* entendue dans son enfance qu'il doit de s'être voué à la musique. Tandis que le Conservatoire restait fidèle à l'enseignement d'un Brahms teinté du frankisme ambiant, les jeunes se sentaient troublés par l'art coloré d'un Rimsky ou d'un Balakireff. Et c'est ainsi qu'on a pu dire d'un Paul Gilson qu'il était une façon de Franck qui aurait médité Moussorgsky. En tout cas, cette lointaine influence russe n'est pas sans surprendre parfois, comme dans le scherzo du *Troisième Quatuor* de Joseph Jongen auquel il confère dans sa mobile transparence, on ne sait quelle signification nationale imprevue.

Ce Joseph Jongen, le plus grand musicien belge vivant, est l'un des seuls qui, sans cesser d'être wallon, ont pris largement l'air du dehors. Titulaire d'une bourse de voyage, il parcourut d'abord, quatre ans durant, l'Allemagne, l'Italie et la France musicales. Intégralement publiée, son oeuvre est une de celles dont on peut, en Belgique, "faire le tour" et qui commencent à s'imposer à Paris. Elle ne fait pourtant rien pour y parvenir. A peine si avec *S'Arka*, Joseph Jongen effleura le théâtre. Tout le reste est pour lui "musique avant toute chose", et musique dont la grâ-

ce ne tourne jamais en afféterie, le sentiment en sentimenterie, ni le sourire en grimace. Elle est d'une discrétion et d'une distinction, d'une probité et d'une noblesse exemplaires. Né à Liège en 1873, d'abord professeur dans sa ville natale, aujourd'hui directeur du Conservatoire de Bruxelles, Jongen écrivit, à 25 ans, un *Concerto pour violon* qui fut joué partout par J. Thibaut; puis un *Concerto pour violoncello* partout joué par J. Gérardy; enfin un *Premier Quatuor* en mi bémol dédié à Vincent d'Indy. Et sa monumentale *Symphonie avec orgue* suffrait — autre part — à établir sa réputation. Cependant la partie la plus émouvante de son oeuvre reste sans doute, pour nous, ses *Tableaux pittoresques*, sa *Fantaisie sur des Noël wallons* et ses *Impressions d'Ardenne*. Car toute la Wallonie n'est pas dans ces paysage gris et bleus mirés dans l'eau de Sambre; sur la rive droite de la Meuse s'élève un pays rude et pauvre, aux vastes horizons aérés. C'est le reste de cette forêt d'Ardenne, où vivaient "des hommes plein d'étranges rêves". Elle attirera aussi bien le néo-classique Emile Mathieu — j'ai cité son *Freybir* — que le indyste Victor Vreuls, dont le *Jour de Fête* est une manière de chef d'oeuvre.

L'oeuvre de Paul Gilson, plus colorée mais aussi plus inégale, est au fond mal connue: l'heure des justes réparations ne semble pas prête de sonner pour ce musicien d'une remarquable habileté et d'un souffle puissant qui débuta par un poème symphonique, *La Mer*, qu'on peut très bien entendre après la *Mer* debussyste, à laquelle ne ressemble d'ailleurs nullement: Sa *Princesse Rayon de Soleil*, paraphrase flamande du conte de Perrault, dort depuis 25 ans, attendant l'audacieux chef d'orchestre qui la réveillera pour le plus durable succès. Cependant Paul Gilson voit au moins venir à lui tout une pleiade de jeunes nouveaux venus d'après guerre qui aiment à se réclamer de ce maître serviable et savant.

Ainsi est-ce son nom qui me sert à amorcer ici l'article prochain et dernier, où je passerai en revue ces "jeunes belges" qui si peu connus — même chez eux — et depuis dix ans, mènent li-bas, en francs tireurs, le bon combat pour l'art indépendant.

José BRUYR

Viajes Balears, S. A.

DELEGACIÓN DE
VIAJES
CATALONIA

Telegramas: VIALEARES

Teléfono n.º 666

Calle Palacio, 67-69-71 - Palma de Mallorca

Venta de toda clase de billetes de ferrocarril, aéreos y marítimos.

Organización de viajes a fort-fait y excursiones marítimas y terrestres.

Custodia y reexpedición de equipajes.

Antes de emprender un viaje o visitar Mallorca

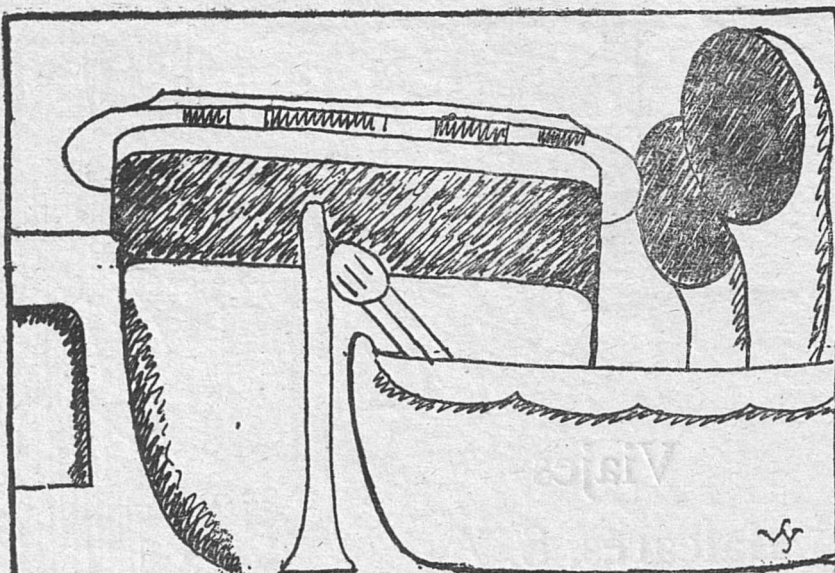
consulte a

VIAJES BALEARIS
S. A.

o a su delegación en
Barcelona

VIAJES CATALONIA

y le facilitarán gratuitamente cuantos informes desee.

Compañía Trasmediterránea

Servicios de pasaje en cómodos buques de vapor o motor entre Barcelona y Palma de Mallorca; Barcelona y Valencia; Barcelona, Alicante y Orán; entre Málaga y Melilla; entre Algeciras y Ceuta o Tánger; entre Cádiz y Canarias

Servicios de carga lentos y rápidos entre todos los puertos de España, Baleares, Canarias y Marruecos

BARCELONA
Gran Vía Layetana, 2.

PALMA
Calle de Palacio, 26.

MADRID
Plaza de las Cortes, 6.

PHILHARMONIA

CATALANA

Director de Secció: Ernest Cervera. Farigola, 9 i 11, Barcelona

Els músics i la música a Catalunya

ELS NOSTRES COMPOSITORS. — El mestre *Anyoní Català* està ultimant la instrumentació per a orquestra de vent de dues de les seves obres més reeixides escrites originàriament per a cobla. Són la bonica sardana "Albada" i una molt treballada glossa del "Ball de la Moixiganga". Ambdues obres seràn prest lliurades al mestre Lamote de Grignon per tal d'ésser executades en els concerts de la Banda Municipal de Barcelona.

El mestre *Josep Barberà* té també enlestides dues obres de gran volada: Una Simfonia i un Poema Simfònic. Hom diu que l'estrena d'aquestes obres no es farà esperar i que en serà encarregada una de les nostres primeres orquestres.

MIQUEL LLOBET. — El nostre gran guitarrista Miquel Llobet, ha realitzat darrerament una important *tournee* de concerts per l'Europa central on novament ha triomfat mercès al seu art exquisit. Entre altres ciutats, ha actuat a Lausana, Munic, Ulm, Nels, Viena, Regensburg, Würzburg, Dresde, Chemnitz, Neustadt, Praga; Francfort, Stüttgart, etc.

La crítica s'ha mostrat unànim en l'elogi fent remarcar les interpretacions tan reeixides de les

obres clàssiques així com les d'autors moderns, especialment Falla, i les harmonitzacions de cançons populars catalanes que el propi Llobet ha tet mestriolament.

PAU CASALS. — També l'insigne violoncellista Pau Casals, després de la seva actuació al davant de la seva orquestra, ha fet ofrena del seu art violoncellístic als públics de Ginebra, Lausana, Saint-Gall, Berna, Zurich, Basilea, Neufchatel, Amsterdam, La Haya, Paris, Brusselles, Berlin, etc., renovant els seus èxits incontestables i refermant novament el seu prestigi que li fa ocupar un lloc preferent entre els artistes de primer rang.

LLUISA BOSCH I PAGÈS. — Després d'una pila d'anys de residència i d'activitats artístiques a l'estranger s'ha instal·lat a Barcelona l'arpista catalana, per bé que nascuda a Suïssa, Lluisa Bosch i Pagès. L'actuació d'aquesta artista en qualitat de professora d'arpa del Conservatori de Ginebra i les seves *tournees* de concerts junt amb les seves obres pedagògiques i composicions per a arpa li han creat una sòlida reputació. Sigui benvinguda

COLLEGI DE MESTRES DE CAPELLA I ORGANISTES DEL BISBAT DE BARCELONA.—

El Col·legi de Mestres de capella i organistes del Bisbat de Barcelona celebrà la festa de la seva Patrona Santa Cecília amb un acte cultural que tingué lloc al Palau de la música catalana, sota la presidència de la Junta de govern formada pels mestres, Millet, Masvidal, Mas i Serracant, Sancho Marraco, Colomer, Català i Muset.

El Secretari del Col·legi, mossèn Francesc Baldelló, dissertà sobre el tema: "Contribució a la història de la música religiosa de la ciutat de Barcelona". El treball era dividit en tres parts: I.^a Les escolanies; II.^a Les capelles de música; i III.^a Les representacions sagrades. Els documents aportats pel conferenciant començaven al segle XV i acabaven al XVIII.

Estudià l'organització dels infants de cor, el número dels que servien el culte, la indumentària que usaven, els cants que cantaven i els actes especials organitzats amb llur intervenció entre els quals fou descrit detalladament el conegut amb el nom de *festa del Bisbató*, celebrat a Barcelona ja l'any 1300.

El caràcter i funcionament de les antigues capelles de música ens fou donat a conèixer amb copiosos i ben interessants documents. Les funcions dels mestres de capella, cabiscols, xantres, ministrils, músics de corda, joglars i altres, eren estudiades i precisades segons el lloc i èpoques. Encara una llarga llista dels instruments usats ens acabava de donar una idea justa del que era la música sagrada d'aquells temps.

La rescensió de les representacions sagrades celebrades a les esglésies i al llocs públics de la ciutat, omplia tota la tercera part de la interessant conferència. Entre elles sobresortiren les de la processó del Corpus de 1424 i la de Santa Eulària que tingué lloc al Portal de Sant Antoni, l'any 1481 per a celebrar la vinguda dels reis Isabel i Ferràn.

Acabà Mossèn Baldelló donant a conèixer un interessant i curiós document que els ministrils de Barcelona, dirigiren al Rei, amb motiu d'un decret de l'any 1707, en el qual se'ls privava d'exercir el càrrec de regidor i era considerada la seva professió com una de les més baixes.

En finalitzar la seva magnífica disertació, mossèn Baldelló fou efusivament felicitat per tots els qui assistiren a aquesta sessió tan interessant.

LA CANÇÓ AL SEGLE XX. — Amb aquest tema tan suggestiu, el culte director de l'Institut Francès de Barcelona, M. J. J. A. Bertrand donà una interessant conferència davant d'un públic nombrosíssim. Parlà de la cançó popular i remarquè que el renaixement de l'art musical és degut en gran part al fet de que els compositors actuals han prestat a la cançó popular tota l'atenció de què és mereixedora. Feu menció de l'obra dels seguidors de César Franck i posà de relleu l'exquísida col·lecció de *lieder* de Gabriel Fauré. Cità, també, Ravel, Koechlin, Debussy, Dupuis i altres compositors que han excel·lit en la composició de cançons i féu l'elogi de la paraula musicada que es l'expressió genuïna de l'ànima col·lectiva.

Una bona tría de cançons bellament interpretades per la cantatriu Mlle. Chesselet i la pianista Rita Brosa arrodoniren les encertades paraules de M. J. J. A. Bertrand qui fou molt aplaudit i felicitat.

CONCERTS BALCELLS-GRATACÒS. — Rosa Balcells, la gentil arpista de qui parlarem en el número anterior, ha tingut l'encert de sol·licitar la col·laboració d'Esteve Gratacòs flautista distingidíssim, per tal d'executar una sèrie d'obres per a flauta i arpa rarament sentides. Els dos instruments es fonen en sonoritats dolces i de gran poder evocatiu que menen la nostra imaginació als temps de l'antiga Hèl·lade. La novetat dels programes i l'art pulcre d'ambdós artistes han estat els principals factors de l'èxit aconseguit en les diverses Associacions de Música on han actuat.

RECITAL DOLORS PORTA. — La Sreta. Dolors Porta, becària de la Diputació de Palma de Mallorca, i deixeble del mestre Joan Gibert i Camins, es presentà al nostre públic amb un recital que donà a la Sala Mozart el prop-passat mes de desembre i en el qual desenvolupà un programa seriós i ben calculat per a mostrar les belles qualitats de la jove pianista mallorquina.

Les obres de J. S. Bach, Searlatti, Mozart, Schubert, Chopin, Mendelssohn, Samper i Mompon foren interpretades d'una manera molt digna i amb una comprensió dels estils poc freqüent en els artistes novells.

Llargs aplaudiments premiaren la excellent tasca d'aquesta artista a qui augurem una brillant carrera.

INSTITUT D'ESTUDIS MUSICALS. — Ha estat creada a Barcelona una nova associació, que porta per nom Institut d'Estudis Musicals, amb l'intent d'augmentar l'interès, ja sia en els professionals, ja sia en els "amateurs", per a una pròpia pràctica artística contínua i un estudi especialment ampli i airejat del nostre Art.

Aquesta associació que actuarà sota la presidència del jove pianista Pere Vallribera, té en projecte l'organització d'una orquestra d'estudi així com de diferents agrupacions instrumentals que acturan en les sessions organitzades per la pròpia associació.

COMITE D'INTERCANVI MUSICAL PARIS-BARCELONA. — Acaba de fundarse a la nostra ciutat el Comitè d'Intercanvi Musical Paris-Barcelona adscrit a la Federació de Comitès Europeus de "Entente Musicale".

En la reunió que fa poc es celebrà al Palau de la Música Catalana sota la presidència de Mr. Carol Berard aquest exposà la finalitat del Comitè fent veure l'importància que té per als nostres músics els quals des d'ara podran fàcilment donar-se a conèixer, tant els compositors com els intèrprets, a la capital del món musical.

L'eminent pianista català Ricard Vinyes fou elegit per al càrrec de Delegat del Comitè a París.

EXPOSICIÓ ICONOGRÀFICA DE LA CORNAMUSA. — Una de les manifestacions artístiques més simpàtiques d'aquests últims mesos, ha estat l'Exposició iconogràfica de la Cornamusa en el local de l'Orfeó Català. Iniciada pel conegut colleccionista, Joaquim Renard, un gran nombre d'expositors hi han col·laborat aportant-hi documents del més alt interès.

Pocs instruments poden oferir com la cornamusa una quantitat tan gran de variants. El seu origen es perd en les tenebres de l'antigor; en l'època medieval el trobem a tot arreu gaudint d'un gran prestigi; i avui encara, el veiem formant els grups instrumentals dels regiments de *highlanders* escocesos i també íntimament associat a la música popular gallega i montanesa.

El competentíssim folklorista Joan Amades donà, durant l'exposició, una conferència en la qual explicà l'important paper representat per la cornamusa a Catalunya.

Parlà de les variants de forma i de nom d'aquest

instrument segons les comarques, feu una acurada descripció del mateix i completà el seu parlat amb una sèrie d'anècdotes referents a la vella vida barcelonina.

Hom pogué també escoltar el so rude i estrident del "sac de gemecs" mercès a la col·laboració del gaiter galleg Carnil Alvarez Soto i del cornamusaire de Begues, En Joan Pasqual i Pasqual qui acompanyat de tambor i flabiol per En Francesc Pasqual i/Grau, sonà belles tonades.

La conferència aconseguí, com era d'esperar, un gros èxit i tant el senyor Amades com els seus col·laboradors foren molt aplaudits.

CONCURS PREMI PATXOT. — Ha estat publicat en segona convocatòria el Cartell del concurs al premi de 20.000 pessetes que s'adjudicarà a la millor obra lírica en tres o més actes, sobre text català tot ell musicat.

Poden concórrer al present concurs tots els compositors de terres de llegua catalana (Catalunya, Balears, València, Rosselló, etc.).

CONCURS PREMI PARRAMON. — La secretaria del premi Parramon ha anunciat el concurs d'enguany. Es verificarà pel mes de maig i serà pel als violoncellistes.

Els concursants hauran de tocar: El primer temps del Concert en Re, de Mozart-Cassadó (ed. Schott) amb cadència escrita especialment per a aquest concurs la qual serà facilitada a la Secretaria del Premi, i a més una obra a lliure elecció.

ORFEÓ CATALÀ

El nostre gloriós Orfeó Català ha donat darrerament tres concerts en els quals han estat estrenades o donades en primera audició obres de Cugul, Chavarri, Canteloube, D'Indy, Tomas, Vidal-Roda, Brunet, Pujol, i Pérez Moya. A més, en el tradicional Concert de Cap-d'Any ha cooperat la Cobla Barcelona la qual ha estrenat sardanes de Joaquim Serra, Eduard Toldrà i Francesc Pujol. Totes aquestes obres aconseguiren un èxit franc i entusiasta per part del nombrós auditori que es congregà al Palau de la Música Catalana.

La tasca de l'Orfeó fou, com sempre, meravellosa i els aplaudiments adreçats al mestre Millet i a tots els que el secundaren foren nuditats i ferrosos.

BANDA MUNICIPAL DE BARCELONA

Mai no ens cansarem d'elogiar la tasca meravellosa de la orquestra de vent que dirigeix el mestre Lamote de Grignon.

La limitació de l'espai ens obliga a dir sols uns quants mots referents als concerts simfònics que ha donat darrerament al Palau de Belles Arts davant d'un públic nombrosíssim format per milers de persones de tots els estaments.

En el primer concert del curs 1931-1932 (1-XI-1931) fou executat el següent programa: "Euryanthe" obertura, de Weber; "Simfonia inacabada de Schubert"; "L'aprenent de bruixot", scherzo, de Dukas; "Carnaval romà", de Berlioz; "Petita suite", de Debussy, i "Rapsòdia hongaresa núm. 2", de Liszt. Totes aquestes obres aconseguiren l'acurada execució a que ens té acostumats els mestre Lamote, i els aplaudiments ressonaren sovint per l'amplia nau del Palau de Belles Arts.

El segon concert (8-XI-1931) s'inicià amb la Simfonia en re menor, de Cesar Franck, una de les més importants obres del fundador de la moderna escola francesa. "La filosa d'Omphalia", de Saint-Saëns, la suite de "L'Amor bruixot", de Falla, i el "Preludi i Mort d'Isolda" de Wagner, completaven el programa. Per bé que durant tot el concert la Banda Municipal realitzà una labor excel·lent, cal remarcar la magnífica execució de l'obra de Falla tan plena de nervi i en la que abunden les dificultats de tota mena. També els dos fragments wagnerians assoliren una d'aquelles execucions plenes d'emoció difícils d'oblidar.

El programa del tercer concert (15-XI-1931), oferia l'atractiu d'una sèrie d'obres per a violoncel i orquestra executades pel violoncellista Lluís Millet i Farga acompanyat, per la Banda Municipal. El concert començà amb l'obertura de "Coriolà", de Beethoven, i el Concert en Re major per a violoncel, de Haydn, l'acompanyament del qual ha estat expressament instrumentat per a orquestra de vent pel mestre Lamote. En la segona part, després del poema simfònic "Phaeton", de Saint-Saëns, sentírem la "Reverie" de Lamote i les "Variacions simfòniques" de Boellmann per a violoncel i orquestra aquestes dues, i, per a cloure el concert, l'obertura de "Tannhauser" de Wagner. El violoncellista Millet, qui domina la tècnica de l'instrument i en treu un so bellíssim, tocà fent gala d'un gran estil, i la Banda Municipal,

tant en el delicadíssim paper d'acompanyant de les obres per a violoncel com en l'execució de les altres, tingué un dia feliç. Repetides ovacions premiaren la tasca del mestre Lamote, del violoncellista Millet, i dels professors de la Banda.

Una gran varietat d'estils caracteritzava el programa del quart concert (22-XI-1931). Figuraven en la primera part l'obertura de "El barber de Sevilla", de Rossini, el "Larghetto" del Quintet en La, de Mozart i el poema simfònic "Don Joan", de Strauss. La segona part estava integrada per l'"Encís del Divendres Sant", de Parsifal, de Wagner, "Cants populars espanyols", de Lamote i el "Pins de Roma, el magnífic poema simfònic de Ottorino Respighi. La part de clarinet de l'obra de Mozart fou confiada al distingit clarinetista Joan Vives Molas, qui lluí les seves dots de músic seriós. Les cançons del mestre Lamote, fetes amb el domini de l'harmonia i de l'instrumentació pròpia de l'il·lustre director de la Banda Municipal, assoliren un gran èxit i calgué bisar-ne alguna per tal de satisfer el desig del nombros auditori. Excel·lent fou també l'execució de les altres obres, especialment la dels "Pins de Roma", on la nostra Banda aconsegueix un grau de virtuosisme increïble.

En el cinquè concert (29-XI-1931), que començà amb l'obertura de "Der Freischütz", de Weber i la "Canzonetta" del primer Quartet de Mendelssohn, tocada amb una pulcritud meravellosa, sentírem el gran poema simfònic de Strauss "Mort i Transfiguració", una de les obres que més han contribuït a crear el gran prestigi de que gaudeix la Banda Municipal. En el mateix programa figuraven "Tres dances" sobre temes populars mallorquins, d'Antoni Noguera, instrumentades de manera molt original pel mestre Lamote i executades amb molt d'amor. De Florent Schmitt ens fou donat en primera audició "Lied i Scherzo", per a doble quintet de vent. Es una obra molt original que, tant per la seva tècnica com per la seva concepció, fa un bon paper al costat de les altres obres del mateix compositor. Els solistes de la Banda realitzaren en executar-la, tasca molt lloable. El mestre Pahissa dirigí personalment l'execució de la seva "Dansa dels fallaires" de Canigó i el públic l'aplaudí amb entusiasme. Clogué el concert l'obertura de "Els Mestres Cantaires" de Wagner.

El sisè concert (6-XII-1931), s'efectuà amb el concurs de la remarcable cantatriu Carme Gom-

bau, qui poseix una formació musical magnífica. La seva veu captiva per la puresa de timbre i la facilitat d'emissió i les seves interpretacions són tothora plenes d'emoció i de naturalitat. Cantà dos bells "Lieder" de Schubert, el "Cant a l'Aurora" del segon acte de Lohengrin, de Wagner, l'"Aria" d'Agata del segon acte de "Der Freischutz" de Weber, "Dues cançons populars", de Falla, i "Dos lieder" de Lamote de Grignon. L'èxit de la jove cantatriu fou molt gran i ben merescut. La Banda Municipal l'acompanyà amb una justesa insuperable, ço que constitueix una de les proves més febaents de l'excel·lència d'aquesta agrupació instrumental i de la capacitat del seu eminent director. L'obertura de "Rosamunda", de Schubert, un "Moment musical" del mateix autor, el preludi del tercer acte de "Lohengrin" i la marxa fúnebre de "La Posta dels Deus", de Wagner i "Dionisíques", poema simfònic de Florent Schmitt, completaven el programa d'aquest concert, que fou dirigit brillantment pel mestre Lamote de Grignon.

El programa del setè concert (13-XII-1931), estava integrat per les següents obres: "La gruta de Fingal", obertura de Mendelssohn, "El Rusc", de Ricard Lamote de Grignon, un dels més joves components del "CIC", les "Variacions simfòniques" per a piano i orquestra, de César Franck i quatre fragments de "Iberia" de Albèiz, instrumentats esplèndidament pel mestre Lamote de Grignon. La suite simfònica "El Rusc" fou dirigida pel seu autor, a qui el públic saludà en presentar-se i premià en acabar, amb aplaudiments entusiastes. Les "Variacions simfòniques", de César Franck, tingueren en la Srta. Isabel Martí-Colin una intèrprete digna i aciençada, de mecanisme fàcil i exquisida sensibilitat. En terminar el seu comés escoltà una llarga ovació. L'obra albeniziana clogué de la manera més brillant aquest concert, que constituí un èxit definitiu per a la meravellosa Banda Municipal i el seu director el mestre Joan Lamote de Grignon, a qui Barcelona mai podrà pagar-li el molt que ha fet, fa i farà per la seva cultura musical.

ASSOCIACIO DE MUSICA "DA CAMERA"

El segon concert d'aquest curs fou confiat a l'Orquestra Clàssica de Barcelona, qui dirigeix el mestre Josep Sabater, músic de grans qualitats i qui per les seves actuacions tothora serioses té un prestigi ben guanyat.

Figuraven en el programa obres que s'adeien bé amb el caracter de l'Orquestra Clàssica de Barcelona, que es una agrupació integrada per 33 instrumentistes, entre els quals hom pot distingir els elements més valuosos de les altres agrupacions instrumentals de la nostra ciutat.

Cal remarcar la pulcra execució de l'obertura de "Les Noces de Fígaro" de Mozart, la deliciosa "Petita Suite" de Debussy, i d'una manera especial el Scherzo del "Somni d'una nit d'estiu" de Mendelssohn, en el qual l'excel·lent flautista Esteve Gratacós i tots els altres professors de l'orquestra realitzaren una tasca admirable en tots els ordres.

La senyoreta Rosa Garcia-Fària, violinista de condicions magnífiques, col·laborà en aquest concert interpretant el "Concert" de Mendelssohn entre algunes altres obres de Tartini, Francoeur i Saint-Saëns, renovant justificadament els èxits aconseguits en anteriors actuacions. L'impresió produïda per l'O. C./ de B. fou, doncs, excellent, i el públic no es cansà d'aplaudir els executants, especialment la solista Srta. Garcia-Fària i el director, mestre Sabater.

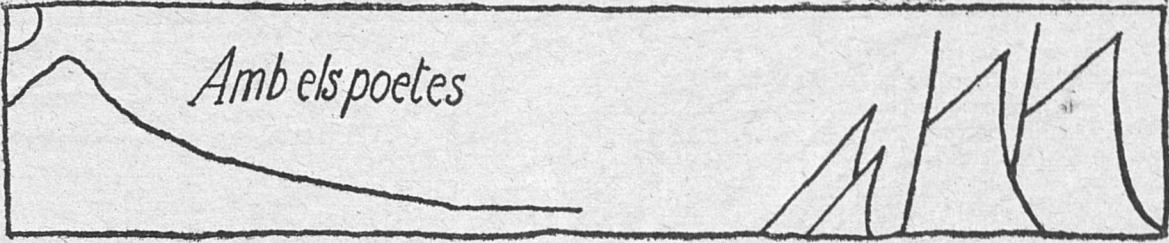
ASSOCIACIO DE CULTURA MUSICAL

En el tercer concert l'A. de C. M. presentà al públic barceloní el famós quartet vocal Kedroff, integrat per cantaires de gran renom la tasca d'aquest conjunt és de les que no s'obliden fàcilment. Amb un programa selecte i molt ben combinat en el que al costat de belles cançons populars figuraven obres dels mestres de la cançó i una bona tría de composicions d'autors russos, demostraren les seves grans possibilitats així com una gran ductilitat interpretativa, ço que els valgué els nodrits aplaudiments que escoltàrem tota la vetlla.

THE CAVES
OF ARTA

the largest caves
in the world

Amb els poetes

Encara Mistral

Per correspondre a la galant invitació de col·laborar a un número de la simpàtica revista *PHILHARMONIA* no podria fer més actualment, que acudir a les meves traduccions mistralianes extraient les que van a continuació —inèdites fins avui— i que formen part de la col·lecció completa “Les Illes d’Or” que potser algun dia publicuem.

Cosa sabuda és que els poetes provençals del vuit-cents i no cal dir que el propi Mistral, *cantaven* llurs composicions, com els antics trovaires en aplecs amicals, festius de noces i àpats d’ho-

menatge. ¿Qui sap si és per això que les peces llurs, àdhuc les qui no són destinades pròpiament al cant, tinguin una musicalitat ben palessa, tant que a moltes d’elles hom no podria llegir-les sense ajuntar-les *in mente* qualche fantàstica tonada?

Amb tot i ésser jo tan poc entesa en l’art diví de la música és aquell un efecte ben sovint experimentat en mi mateixa durant la meua llarga convivència ab l’obra mistraliana.

Maria-Antònia SALVA, trad.

EL BLAT DE LLUNA (*)

La lluna debana,
debana
sa llana...

Es sent lluny d’ací
l’aigua qui glopeja
i bataraleja
darrera el molí.

La lluna debana,
debana
son lli.

El vell torrentí
mira com la lluna
llença dins la bruna
son raig argentí.

La lluna debana,
debana
sa llana...

A l’ombra del pi
follegen les llebres,
per entre els ginebres
piula un ocellí.

La lluna debana,
debana
son lli.

Vora el traü mesquí
de negre cofurna
l'Òliba nocturna
té l'ull crestallí.

La lluna debana,
debana
sa llana...

Vola en tremoli
la rata pennada,
vers la cantonada
plora el gos carlí

La lluna debana,
debana
son lli.

Balalam balí,
un carro qui passa....
—deu anà a la plaça
venint del salí.

La lluna debana,
debana
sa llana...

Prop del vell padrí
la vella s'asseia
a la xemeneia
que els fa condormí.

La lluna debana,
debana
son lli.

Amb dring argentí
el rellotge esflora
les nou. D'allà enfora
puja un cant de gri.

La lluna debana,
debana
sa llana...

Qualcú s'esmunyí
sota mantellina,
i dins l'aire eguina
com un cavallí.

La lluna debana,
debana
son lli.

Un galant fadrí
—dolç anyell qui bela—
de la damisela
al braç se junyí.

La lluna debana,
debana
sa llana...

Aquell cap-de-grí
i aquella primala,
se'n van com la bala
enllà del camí.

La lluna debana,
debana
son lli.

Del braç, per seguí
l'amor qui els governa,
cerquen la llüerna
d'humil gresolí.

La lluna debana,
debana
sa llana...

Roselles carmí
cullen per la bruna
i del blat de lluna
no en deixen un brí.

La lluna debana,
debana
son lli.

L'amor llest i fi
en lluna novella
muda en llana bella
el seu pèl d'anyí.

La lluna debana,
debana
sa llana...

es el màgic vi
que a la copa ens tira,
quan la lluna gira
agreja a no di.

La lluna debana,
debana
son lli.

El jove fadrí
dins l'ombra s'esquiva...
ella, pensativa
desfá son camí.

La lluna debana,
debana
sa llana...

I el diable fi
que de nits espia,
als fons de la via
riu com un pollí.

La lluna debana,
debana
son lli.

(*) *Blat de lluna.*—Blat robat a la claror de la lluna furt domèstic — furt amorós, (Nota de l'Autor).

ELS FILLS D'ORFEU (*)

Per la Societat Choral d'aqueix nom, a Marsella - 1867

I

Som els rebrols de la Grècia immortal,
som tos infants, Orfeu, home-diví,
car som tos fills o Provença comtal,
i nostra capital
és Marsella qui al mar veu jugar el delfí.

De nostres pares cantem la glòria,
que dins la història
deixà senyal;
car a la llarga del temps, llurs viures
són restats lliures,
talment la mar i el vent Mestral.

II

A on es lleva o pon la llum encesa
del jorn, se'n porta el mar nostres marins;
mes el nou món amb tota sa bellesa,
i amb tota sa riquesa,
no els fa mai oblidar el so del tamborins.

De nostres pares cantem la glòria,
que dins la història
deixà senyal;
car a la llarga del temps, llurs viures
són restats lliures,
talment la mar i el vent Mestral.

III

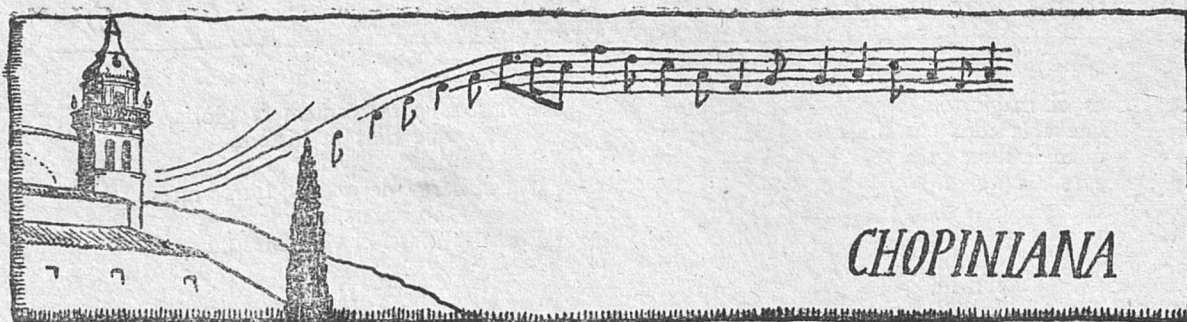
Atrafegada i joiosa, Marsella,
hivern i estiu treballa, amb sol o neu;
porta en boca una flor, i altiva i bella,
sols baixa la parpella
davant la resplandor de la Mare-de-Déu.

De nostres pares cantem la glòria,
que dins la història
deixà senyal;
car a la llarga del temps, llurs viures
són restats lliures,
talment la mar i el vent Mestral.

Maria Antònia SALVA, trad.

(*) Aquesta cantata, musicada per Jules Cohen fou composta per a la societat choral *Les Enfants d'Orphée*, de Marsella, i fou estrenada l'abril de 1867 a benefici de la insurrecció de Gandia.

ERRATA.—El vers quart de la darrera estrofa publicada en aquesta secció del nostre número anterior, que deia: «de tamborí i vida d'amor,» ha de llegir-se: «de tamborí i viola d'amor»

FESTIVALS CHOPIN 1932

Présidés par S. E. le Président de la République Espagnole

Du 3 au 30 Mai

CONCERTS A PALMA, VALDEMOSA, FORMENTOR,
ET AUX GROTTES

ORCHESTRE SYMPHONIQUE DE MADRID
ARTHUR RUBINSTEIN
CAPELLA CLÁSSICA DE MALLORCA

*Réceptions et Fêtes organisées par le Municipie de Palma
en l'honneur du Président de la République
Saison d'Opéra. Fêtes Populaires. Excursions. Sports.*

Démandez des renseignements à Philharmonia.

PHILHARMONIA

CHOPINIANA

Directeurs: J. M. Thomàs. 1, General Barceló, Mallorca; et F. R. Labunski. 19 rue de Lille, Paris VII

COMITE PRO CHOPIN A MALLORCA

SOTA EL PATRONATGE DE L'EXCM. SENYOR
PRESIDENT DE LA REPUBLICA
ESPANYOLA

FESTIVALS CHOPIN 1932. — Abans de la publicació del proxím número, la Comissió Executiva del Comité Chopin es proposa convocar el Plè del Comité per a detallar el programa dels segons Festivals.

NOVES INSCRIPCIONS. — Entre els artistes darrerament adherits al Comité hi trobem, entre molts altres els noms següents:

Professores *Thyra CLARK* (Madolm), i *Sofja SIKORSKA* (Cracòvia); artista decorador *Santiago MARCO* (Barcelona).

Agrupació Coral de Música Antiga: director, *Isidre MOLES* (Barcelona).

Compositor i organista *Josep MUSET* (Sabadell); violinistes *Tonie NODER* (Munich) *Marcel HUSSON* (Marseille); *Giovanni BAGAROTTI* (Berlin); *Joan FARRERONS* (Barcelona); violoncellista *Gabriel RODÓ* (Barcelona).

ACTIVITATS ARTISTIQUES DELS NOTRES MEMBRES. Als diaris de París llegírem bells elogis del *Chant d'une flûte* d'*Alexandre CELLIER*, estrenat als Concerts Lamoureux poc abans de la sortida del nostre número anterior.

L'Acadèmia de Belles Arts ha honorat el benemèrit hispanòfil *Henri COLLET* amb el nome-

nament de membre corresponent de la Secció Musical.

La darrera obra de *STRAWINSKY* és un Concert per a violí que ha estrenat un altre membre del Comitè: *Samuel DUSHKIN*.

L'Acadèmia Espanyola ha encarregat a *José SUBIRÁ* un nou volum sobre la Tonadilla que contindrà un recull de textos literaris amb exemples musicals.

Ernest CERVERA ha estat nomenat Professor d'Educació Musical a l'Institut Escola de la Genera-

litat de Catalunya.

Mn. *Josep MUSET* ha donat un bell recital a l'orgue de Sabadell en commemoració del X Aniversari de la instal·lació d'aquell instrument.

Ania DORFMANN ha obtingut un gran sucés a Amsterdam, on ha actuat acompanyada per la Orquestra del Concertgebouw sota la direcció de Mengelberg.

Antoni SALA ve de rebre crítiques molt elogioses de la premsa anglesa per les seves interpretacions del Concert de Schumann.

STOWARZYSZENIE MŁOSYCH MUZYKÓW POLAKÓW W PARYZU

Le 16 Decembre a eu lieu le premier concert de cette saison de l'Association. Au programme: Quatuors à cordes de Maurice Ravel et Tadeusz Jarecki (I-re audition), des mélodies de Lili et Nadia Boulanger, de Szymanosky, Labunski (trois I-res auditions) et Gradstein. Exécutants: Quatuor Kretly et Maria Modrakowka, cantatrice. Maurice Ravel et Nadie Boulanger étaient présents à ce concert.

Madame Maria Modrakowska, cantatrice polonaise, qui a débuté à Paris, au mois de Mars de cette année au concert de l'Association, et depuis a chanté beaucoup à Paris, Londres et autres villes, est engagée pour créer le rôle de Melisande, dans *Peléas et Melisande* de Debussy, au mois de Mai, à l'Opera Comique, à Paris.

Le 22 Decembre 5 années se sont écoulées de-

puis la Fondation de l'Association. Voici le bilan artistique de l'Association pendant ses cinq années d'existence: Un Festival de Musique Symphonique au Théâtre Mogador, Un Festival à la Salle Gaveau, 23 concerts de musique de chambre à la Salle Chopin, 47 auditions musicales au Studio Pleyel, organisation de la partie musicale dans 21 concerts polonais. Dans ces concerts ont été exécutés en première audition: oeuvres symphoniques de: Szymanowski, Tansman, Morawski, Perkowski. — II Quatuors à cordes de: Opienski, Szymanowski (2), Tansman, Jarecki (2), Perkowski, Szeligowski, Fitelberg (2). — 5 oeuvres pour ensemble différents instruments de: Sikorski, Laks, Labunski, Woytowicz, Szalowski. — Oeuvres pour piano, violon, voix de: Andrzejowski, Jarecki, Wiechowicz, Perkowski, Kondracki, Makiakiewicz, Kassern, Labunski, Gradstein, Szeligowski, Fitelberg, Palester, Czapski, Mycielski, Szalowski,

Weslawski. -- La musique vocale et instrumentale polonaise de XVI-XVII et XVIII siècles, exécutés au concert consacré à la musique ancienne polonaise.

Les concerts ont eü lieu avec le concours de: Mesdames: Aline van Barentzen, Maria Freund, Jadwiga Hennert, Yvonne Herr-Japy, Louise Liewelyn-Jareka, Zofja Jarecka, Zofja Massalska, Maria Modrakowska, Lidja Barblan-Opienska, Wanda Piasecka, Ada Sari, Stanislaw Korwin-Szymanoska, Eugenia Umanska, Cesbron Viseur, Messieurs: René Baton, Zbigniew Dzrewiecki, Ruggero Gerlin, Artur Hermelin, Paul Kochanski, George Lepetit, Waclaw Niemczki, Francis Poulenc, Arthur Rubinstein, Henrik Sztompka, Michal Wilkomirski, Boleslaw Woytowicz, Frederic Yeo. Ensembles: Trio Blancart, Quatuor Polonais de Paris, Quatuor Kretzky, Quintete Instrumentale à vent che, Orchestre Symphonique Padeloup.

Il faut ajouter encore à l'activité de l'Association l'organisation d'un Concours pour les compositeurs polonais (1928), dont le Jury était composé O. S. P., Choer de la Chapelle de Saint Eustade: Mautice Ravel, Albert Roussel Florent Schmitt Arthur Honegger.

CENTENAIRE DE L'ARRIVÉE DE CHOPIN A PARIS

La *Société Frédéric Chopin* et les *Concerts Poulet* ont commémoré cet important événement chopinien. Voici quelques comptes rendus de ces concerts.

M. Henri Petit dans *Le Courrier Musical*: Les Concerts Poulet eurent l'heureuse idée de s'associer aux manifestations prévues pour fêter le 100e anniversaire de l'arrivée de Chopin à Paris. Date mémorable, s'il en fut, dans notre histoire musicale; car l'on peut bien dire que, de ce jour, la face du monde sonore fut changée par le frisson nouveau qu'y apportait ce musicien de 21 ans.

L'hommage à Chopin comprenait la *Fantaisie sur des airs polonais*, pour piano et orchestre. Mais comme le Prince du piano n'avait que des dons orchestraux assez limités, M. Georges Migot en corrigea l'accompagnement, comme André Messager avec les *concertos*; il le fit avec un tact, une discrétion dont il ne mérite que des éloges. A aucun moment, les tutti n'empiètent sur le soliste (en l'espèce, Mme Bouvaist-Ganche, au jeu très apprécié),

et les timbres purs des bois donnent, s'alliant au piano, des mélanges pleins de saveur.

La Pologne fut encore à l'honneur avec la *Rapsodie Polonaise* de M. Florent Schmitt, et la Fête Polonaise du *Roi malgré lui*, que M. Piero Coppola dirigea avec une si intelligente compréhension.

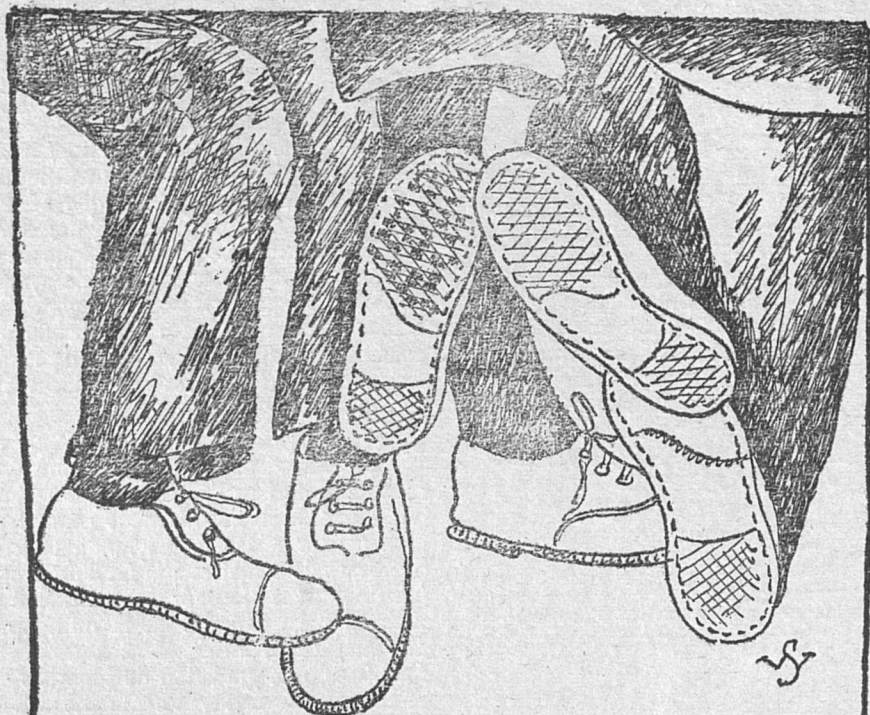
Est-il nécessaire d'ajouter que le programme comprenait, en outre, un poème symphonique de Liszt et l'anodine *Ouverture pour Faust*, de Wagner, dont le nom a un tel prestige qu'on ne se contente pas de nous accabler de l'audition indéfiniment répétée de ses chefs-d'oeuvre? — *Henri PETIT.*

M. M. S. dans *Le Guide*: Commémoration du centenaire de l'arrivée de Chopin à Paris. La grande salle Pleyel littéralement comble d'un public enthousiaste réclamant tyranniquement des morceaux supplémentaires à la fin d'un programme formidable. Yves Nat, après avoir donné une couleur hallucinante à l'Etude en la min. op. 25 n. 11, une élégance exquise aux 2 Valses, dont la 14e fut bissée, une gradation de sonorites extraordinaire dans la si émouvante Marche funèbre, se surpassa dans la Polonaise en la *b mineur*, enlevée avec un brio et un rythme irresistible. Les bis qui suivirent: Préludes, Mazurka, Nocturne Polonaise, furent un enchantement. Je n'aurais garde d'oublier l'apothéose, romantique à souhait: Mlle Barreau déclamant une Louange à Chopin, par Edouard Ganche, tandis qu'un buste du Maître dû au sculpteur Masseau, se profilait sur le rideau de fond. M. S.

CONFÉRENCE DE M. EDOUARD HERRIOT A LYON

Nous lisons dans *Le Menestrel*:

M. Edouard Herriot, qui célébra Beethoven avec le talent et l'autorité que l'on sait, s'est penché sur l'oeuvre et la vie douloureuse de Chopin. Cette étude nous valut la plus attachante des causeries. Le conférencier exposa la vie du maître en trois périodes: la patriotique (avant et pendant l'insurrection de 1830); la parisienne (l'exil); la liaison avec Georges Sand et la rupture. M. Herriot choisit, pour illustrer chacune de ces périodes, des oeuvres de Chopin que traduisit au piano, avec une fidélité sans égale, M. Ennemond Trillat.

MEDINA GERMANS

ARTICLES DE GOMA I D'AMIAN
SOLES DE GOMA PER A SABA-
TES I ESPARDENYES
PRODUCCIÓ DIARIA

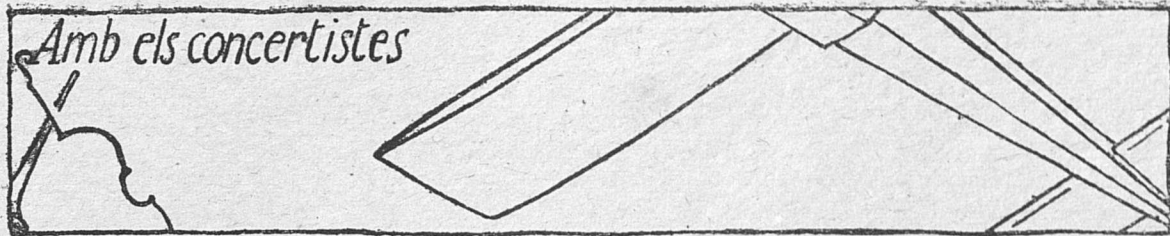
30.000 PARELLS

Fabrica a Mallorca

Teléfono 2.200

BARCELONA:

Corts, 527

de...

M A D R I D

CENTENARIO DEL CONSERVATORIO. — El Conservatorio ha celebrado solemnemente el primer centenario de su fundación con una serie de conciertos a cargo de profesores del mismo. Obras de Arriaga, Falla, María Rodrigo, Julio Gómez, Oscar Esplá, Bretón, Pérez Casas, Turina, Conrado del Campo, Halffter, Granados y Albéniz fueron brillantemente interpretadas por las orquestas "Clásica", "Filarmónica" y "Sinfónica" bajo la dirección de sus respectivos directores Saco del Valle, Pérez Casas y Arbós.

Hiciéronse apalaudir como atildados conferenciantes los profesores García de la Parra, Rogelio del Villar, José María Guervós y el director Mtro. Fernández Bordas que inauguró con breves y elocuentes palabras las fiestas centenarias.

El excelente pianista que es José Cybiles triunfó en toda la línea como solista en el último concierto (Orquesta Sinfónica), y los profesores de la Sección de Declamación Sritas. Anita Marcos, Nieves Suárez, Victoria Durán y señores Chicote, Sánchez Puerta, lo mismo que los poetas Eduardo Marquina y Serafín y Joaquín Álvarez Quintero, fueron aplaudidísimos en el acto conmemorativo organizado por la mencionada Sección.

QUINTETO DEL CONSERVATORIO.—Después de las fiestas del centenario, los profesores reunieron en fraternal banquete durante el cual lanzóse la idea —que halló entusiasta acogida— de fundar el "Quinteto del Conservatorio" que estará integrado por los profesores Joaquín Turina, Conrado del Campo, Carlos Sedano, Ivonne Canale y Juan Ruiz Casaux.

LA VIDA MUSICAL EN MADRID EN 1931. —Joaquín Turina traza un resumen del año musical en la capital española. Después de señalar el contraste que ofrece la vitalidad de los conciertos sinfónicos junto a la gran decadencia de la música teatral —ópera inexistente y zarzuela en manos de compositores de segunda o tercera fila— habla de los músicos jóvenes con esta palabras: La evolución de la música española no ha cambiado nada en estos últimos tiempos. Los compositores de la generación que siguió a Granados y a Albéniz continúan desarrollando sus ideas, fieles a la curva emprendida; apenas si Esplá inicia de vez en cuando, alguna aproximación a los vanguardistas. Entre los jóvenes se advierten dos direcciones opuestas: los que siguen el rumbo franco-ruso y los que se deciden por el nacionalismo tradicional. En el primer grupo figura Ernesto Halffter, quien trabaja con tanta lentitud que solamente una "habanera" hemos podido escuchar de él. Aunque la

obra, en cuestión, no es lo mejor que ha salido de su pluma, es indudable que Ernesto Halffter marcha a la cabeza de los músicos jóvenes. Rodolfo el apellido. Ha encontrado una formulita de jiga dieciochesca, con aplicaciones disonantes, y nos la sirve en orquesta, en cuarteto y hasta en guitarra. De más empaque es Salvador Bacarisse, el verdadero vanguardista del grupo. En el año que termina nos ha dado "Corrida de Feria" y un Cuarteto de menor interés; también le ha sido concedido el premio nacional, correspondiente a 1931. Bautista y Pittaluga son dos muchachos de quienes esperamos mucho. Si no los estropean sus amigos de vanguardia, pueden ser brillantes astros de la música española, es decir que pueden continuar dignamente la labor patriótica tan necesaria en estos momentos.—J. TURINA.

P A R I S

Tot esperant la inauguració de *PHILHARMONIA FRANÇAISE* que començarà probablement al pròxim número, ens limitem a consignar la mort del nostre gran amic Vincent d'Indy, un dels músics més altament respectables del nostre temps ensems que un dels més benemèrits organitzadors i generosos educadors musicals. Al pròxim número (1 de mars) publicarem un interessant treball consagrat al gran músic francès, del nostre Director de Secció Joaquin Nin-Culmell.

M A L L O R C A

L'Associació de Cultura Musical ens ha fet sentir, en poc temps tres pianistes remarcables: Ania Dorfmann, Claudio Arrau, Nicolai Orloff.

En aconseguir determinades altituds, és perfectament inútil voler fer comparacions. Quedi, doncs, des d'ara consignat que els tres artistes assoliren un veritable succés.

Ania Dorfmann ens ofería un programa que, ell tot sol, era ja una mostra del seu temperament subtil i exquisit. Val a dir que les seves interpretacions ho corroboraren inmillorablement. Sense traïr la seva intensa espiritualitat femenina, la senyora Dorfmann palesà, en més d'un moment, una ardidesa i virilitat remarcables. El seu triomf fou

unànimement reconegut i el desig d'escoltar-la de bell nou era fervorosament expressat per l'auditori.

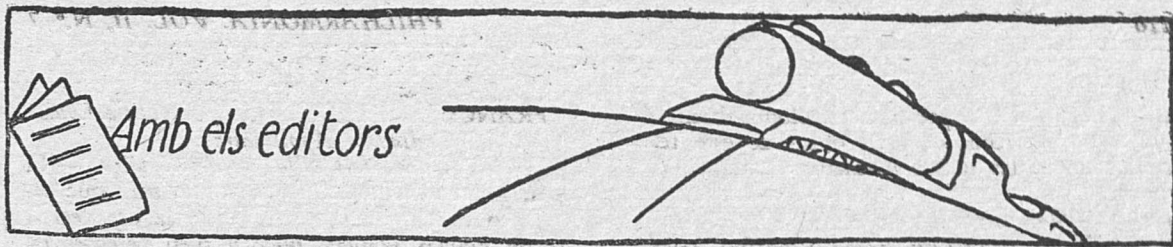
Claudio Arrau, el jove i magnífic pianista xilè, era conegut a Mallorca. Les seves facultats són realment admirables i, després dels forts programes que té l'hàbitud de donar, un hom es pregunta fins on podrà arribar un artista que des de la seva joventut apar tan mestriolament coneixedor de tots els recursos pianístics. Apresemnos a remarcar que aquest domini per part de Arrau apareix sempre al servei d'una veritable i profunda musicalitat.

Nicolai Orloff es presentava per primera vegada al públic de Mallorca. Des del primer moment en sentir el bell Preludi de Franck, tothom va adornar-se de que un veritable artista estava entre nosaltres. Orloff és efectivament, un artista en la pura acepció del mot. Res no enlluerna ni corren en el seu joc. Però en escoltar-lo, un hom es sent dominat insconscientment per un encant irresistible i per la sensació de plenitud i de perfecció.

A la Sala Born ha donat dos concerts l'*Agrupació Coral de Música Antiga* de Barcelona. El fet de no haver estat invitats ens privà d'apreciar detalladament la tasca dels cantors barcelonins. Però no per això deixarem de constatar l'èxit que varen assolir davant un públic intel·ligent, especialment en alguns dels bells madrigals, la interpretació dels quals fou de tot reeixida sota l'encertada direcció del Mtre. *Isidre Moles*.

A la mateixa Sala actuà el tenor *Fleta* acompanyat per *Pilar Cervero* que en la segona part del concert es feu aplaudir com excellent pianista. Succés de públic i de romances per part del famós tenor.

Dolors Porta, becària de la nostra Diputació, ens donà bella mostra del seu talent i del fruit de seu treball amb el mestre Gibert Camins, en un interessant concert celebrat al Teatre Principal. Ben orientada, amb objetius artístics de bona llei, la jove concertista honorà el seu mestre i ens feu veure el molt que podem esperar del seu talent i de la seva clara musicalitat.—G. M.

de...

M U S I C A

Biblioteca de Catalunya, Barcelona.

JOANNIS CABANILLES (1644-1712) *Opera omnia primum in lucem edita cura et studio Hyginii ANGLES.* — La documentació, acurada i merèdica, que trobem al bell començament, ens fa preveure que els braços del nostre autoritzat musicòleg assoleixen certament tota la força i consistència necessària per alçar el gran monument d'una edició moderna — la primera completa — de les obres d'un dels més grans dels nostres organistes, Mosen Anglès ens posa en contacte amb un músic d'una fecunditat material i formal inversemblable. Pel que respecta al primer, ens diu l'editor que si tinguéssim l'obra completa del gran organista, ella ompliria almenys trenta volums com l'actual. I referent al segon, basta llegir ràpidament aquests 25 "tientos" en els quals un hom hi troba una veritable "acumulació" de mitjans i recursos (alguns d'una simplicitat encisadora, altres d'un atreviment desconcertant) en la ornamentació i variació temàtica. Caldria que cap organista espanyol seguís ignorant aquest gran músic, autènticament ibèric en tots els seus caires.

Edizioni "Psalterium". 4, Piazza S. Giovanni in

Laterano, Roma.

RAFFAELE CASIMIRI. *Sacri Conventus Vol. VI. — Missa pro Defunctis (IV) tribus vocib. viril.* — Excellents composicions dins les bones normes de la música litúrgica. El Mtre. Casimiri demostra bellament els seus coneixements en la obtenció d'una polifonia noble i clara; sovint lluminosa i sempre de segur efecte vocal. — La Missa és molt pràctica i fàcil.

A. & Cavisch & C. Viale Vittorio Veneto, 26, Milano.

LODOVICO ROCCA. *La Cella Azzurra, Leggenda Sinfonica per Grande Orchestra.* — Poco conocemos aquí de la nueva música italiana posterior a Casella, a Malipiero, a Pizzetti. El nombre de Rocca es inédito en España. Y no obstante, después de leer esta magnífica partitura, no dudáramos en otorgarle un puesto muy honroso en cualquiera de los más encopetados programas de nuestras Orquestas. Inspirada en el poema de W. Morris y en el cuadro de Rossetti del mismo nombre, esta obra — que no es música vulgarmente descriptiva — tiene la rara virtud de demostrar que "todavía" se puede hacer un arte muy actual y viviente sin renunciar al significado espiritual de estas sencillas palabras que los malos

músicos llegaron a desprestigiar: melodía, armonía... Deseamos conocer otras obras de este recién llegado de las tierras hermanas de Italia.

Editions Max Eschig, 48, rue de Rome, Paris.
ERNESTO HALFFTER. *Deux Esquisses Symphoniques pour Orchestre (Partition d'orchestre de poche).* — La Casa Max Eschig, como las más importantes de todos los países, viene publicando prácticas y asequibles partituras orquestales de bolsillo. Entre las que recientemente hemos recibido, destacamos con sumo gusto esta exquisita demostración del talento incontrovertible de Ernesto Halffter. Dos páginas breves (originariamente escritas para cuarteto, si no recordamos mal) cuya magnífica orquestación contiene, encerradas en marco de fina y sutil sobriedad, las más puras vibraciones de un temperamento profundamente artístico. La estilización del primer número debe producir seguramente una impresión muy intensa. — X.

Editions Maurice Senart, 20, rue du Dragon, Paris.

CHOPIN. *Sonates. Edition de travail par Alfred Cortot.* — Conocíamos ya la edición de estudio hecha por Cortot de los Preludios, Estudios y Baladas cuya colección acaba de enriquecerse con la publicación de las Sonatas. Se trata de una edición de un valor inestimable para el estudiante pianista que quiera no tan sólo trabajar seriamente y vencer las dificultades técnicas que contienen las citadas obras de Chopín, sino también recibir directamente los consejos de interpretación de su intérprete ideal. A través de las explicaciones del gran animador de l'École Normale de Musique, revive toda la poesía del compositor polaco y hasta se diría que es el mismo autor quien explica y nos enseña a tocar estas páginas admirables. En cuanto a la eficacia de sus fórmulas técnicas no es preciso insistir, tratándose del excelente pedagogo que es Alfred Cortot.

Rouart, Lerolle & Cie, 29, Rue d' Astorg, Paris.
DEODAT DE SEVERAC. *Souvenirs de Céret.*
 — He aquí una linda pieza sobre temas catalanes que muchos violinistas incluirán sin duda en sus programas. Su claridad y sencillez la hacen por demás agradable al oído.

FRANCIS POULENC. *Trois Poèmes de Louise Lalanne. (Guillaume Apollinaire).*

Quatre Poèmes de Guillaume Apollinaire. — El buen humor, la juventud y el optimismo que refleja en todo momento la música clara y decidida de Francis Poulenc quedan bien patentes en estos dos cuadernos de melodías para canto y piano, algunas melancólicamente evocadoras, — si bien de una melancolía que se parece mucho a la ironía — otras, las más, alegres y burlescas. Añadiríamos que estos bellos poemas se prestan maravillosamente a ser musicados... pero musicados por Poulenc, precisamente.

FREDERIC MOMPOU. *3 Comptines. 4 Mélodies. Le Nuage.* — ¡Qué contraste tan acentuado entre las melodías de Poulenc, esencialmente alegres, y las de Mompou, sinceramente tristes! Los lectores de *PHILHARMONIA* recordarán seguramente un bello artículo de María Carratalá hablando de estas últimas y reproduciendo el texto de alguna de ellas, texto delicado y poético del mismo Frederic Mompou. Su expresiva sencillez, sus armonías nuevas, tan personales, han de cautivar forzosamente a todos los temperamentos sensibles.

ARTHUR HONEGGER. *Amphion.* — La Casa Rouart-Lerolle nos manda la partitura de piano y canto del melodrama mitológico *Amphion* de Arthur Honegger, uno de los músicos de hoy más activos y mejor dotados al mismo tiempo que elevado exponente en la moderna escuela francesa. Esta magnífica obra, cuyo reciente estreno en la Opera de Paris —Espectáculos Ida Rubinstein— constituyó un legítimo éxito, es de tal complejidad que con el único auxilio del piano difícilmente puede apreciarse su íntegro valor. De todos modos, nos parece una de las más completas y mejor realizadas del afortunado autor de *Le Roi David*. Moderna en grado superlativo, representa un momento culminante en el vanguardismo musical... y quizá, teatral. La instrumentación (indicada fragmentariamente en la partitura de piano) es originalísima y muy atrevida. En la obra se encuentran fragmentos de emoción sincera, tales como el despertar de Anfión, el invento de las escalas, la Fuga con coros y el Final que tan adecuadamente responde a las palabras del argumento: "Y se hace el silencio"... ¡Con cuánta complacencia veríamos

una representación teatral de esta obra, notable en todos conceptos!

JOAQUIN RODRIGO. *Serenata.* — El joven compositor valenciano ha escrito una exquisita composición pianística que hará las delicias de quienes se interesan por la música moderna sensible y refinada. Escrita con buen gusto y pulcritud, puede con razón calificarse de buena música.

P. DE BREVILLE. *Sonate en ré mineur.* — Esta sonata para violoncello y piano consta de cuatro tiempos muy extensos que toman un vuelo y una amplitud verdaderamente formidable. La literatura violoncelística ha ganado muchísimo con esta obra que revela un gran virtuosismo de escritura.

MAURICE PEREZ. *Alger. L'Orient O lumineuse orange. Viens!* — Cuatro melodías para canto y piano elegantes, muy francesas, delicadamente tiernas, con esa ternura "charmante" a que nos tienen acostumbrados los lieder franceses. Muy interesante el acompañamiento pianístico.

JOAQUIN TURINA. *Jardín de Niños. Niñerías (2.ª suite).* — Dos felicísimas Suites para piano de nuestro eminente compositor Joaquín Turina pertenecientes a aquel género que define admirablemente nuestro amigo G. Jean-Ambry: "música en la cual los niños aparecen como figura principal". ¡Con qué finura, con qué gracia, con qué habilidad el castizo maestro andaluz vierte la sal en estas piecitas de ambiente infantil, pero destinadas a manos hábiles entiéndase bien!—J. M. P.

JOAQUIN NIN-CULMELL. *Tres impresiones (Piano).* — He aquí unas páginas frescas y tempranas si hemos de atenernos solamente a la relación existente entre su fecha y la edad del autor, pero en sazón si prescindiendo de relaciones externas, nos fijamos solamente en su contenido. Bello contenido espiritual que parece haber aprovechado el pretexto anecdótico de tres visiones castizas — "Habánera", "Las mozas del cántaro" (de Goya) y "Un jardín de Toledo" — para resolverse en tres estilizaciones eficientemente pianísticas en cuyo fondo musical late un temperamento fino, elegante y delicadamente nostálgico. El color y el perfume de España aparecen en esta música con toda su vitalidad, más siempre a través de un velo de

sutil melancolía — emparentada con la añoranza — que, sin mengua de la realidad objetiva de las evocaciones, las espiritualiza de un modo ideal y poético.—X.

LLIBRES

Ed. Obra del Cançoner Popular de Catalunya. Via Layetana, 21, Barcelona.

Materials, vol. III (Texte et Musique). — C'est avec le plus vif plaisir que nous voulons constater la grande valeur musicale de cette Œuvre magnifique qu'est le *Cançoner Popular de Catalunya*. Voici un monument unique en Espagne et peut-être même sans égal dans beaucoup des Pays les plus dévancés en musique. Le vol. III contient la Chronique générale de Mn. Joan Puntí i Colleil et les Mémoires des "missionnaires" MM. Just Sansalvador i Cortés, Barberà, Bohigas, Joan Tomàs, et Baltasar Samper. Mais ce qu'on aimera surtout dans ce volume c'est la splendide anthologie de Mélodies populaires de La Segarra (Catalogne), Valencia et Mallorca, où dans une certaine unité générale de lignes, vous trouvez néanmoins des modalités très caractéristiques et différentes, en particulier en ce qui concerne les chansons de Centaina (Valencia) et plus encore celles de Mallorca pleines d'un charmant parfum tout à fait oriental. Nous n'hésitons pas à dire à nos lecteurs: lisez ces chansons, goûtez leurs charmes si vous aimez la beauté pure et les plaisirs raffinés.—X.

Les Éditions Musicales de la Librairie de France. 110, Boulev. St. Germain, Paris.

ALEXANDRE CELLIER. *Les Passions et l'Oratorio de Noël de J. S. Bach.* — Aquest llibre de l'eminent organista de la *Société J. S. Bach* no vol ésser altra cosa que un comentari fidel i un devot introductor per als qui vulguin fruitir les grans bel·leses d'aquelles obres immortals, no solament amb llur simple audició sino mitjantçant la lectura i l'anàlisi *cum libro*. Per a fer un elogi just i desapaixonat del bell volum (escaientment il·lustrat amb vuit interessants gravats) basta dir simplement que l'autor aconseguix del tot el seu noble, útil i difícil propòsit.

Au Mercure du Livre. Ed. Raspail, 137, Paris.
JOSE BRUYR. *L'Ecran des Musiciens.* — André Coeuroy en el prefaci ens dóna una idea exacta

de tot el llibre amb quatre mots: vida; gestos; imatges; imatges parlants. Heu's aci el que el nostre excellent col·laborador José Bruyr ha sabut incloure en poc més d'un centenar de pàgines que, en un veritable film literari d'estil ràpid i vivent ens presenten catorze músics francesos ben del nostre temps.—G. M.

REVISTES

BULLETIN TRIMESTRIEL DES AMIS DE L'ORGUE. — Gérant: N. Dufourcq. París. (Dècembre).

CATALUNYA.—Director, LL. Macaya. Buenos Aires (Setembre-Octubre).

ESPAÑA SACRO-MUSICAL. — Directores D. Mas i Serracant, Lic. José Noguera, Pbro. Barcelona (Diciembre, Enero).

LA RASSEGNA MUSICALE.—Directore, Guido M. Gatti. Torino (Novembre).

LA REVUE MUSICALE BELGE. — Directeur, Paul Gilson. Bruxelles. (Dècembre-Janvier).

LA SEMAINE MUSICALE.—Directeur Honoraire: René Doire. París. (Dècembre, Janvier).

LE COURRIER MUSICAL & THEATRAL.—Directeur, Raymond Charpentier. París. (Dècembre, Janvier).

LE GUIDE MUSICAL. — Directeur, Gabriel Bender. París. (Dècembre).

LE MENESTREL. — Directeur, Jaques Hengel. París. (Dècembre, Janvier).

MELOS. — Schrifteitung, Prof. Dr. Hans Merzmann. Mainz. (Novembre, Dezember).

MUSIC & LETTERS.—Edited by A. H. Fox Strangways. London. (January).

MUSICA D'OGGI.—Directore, Carlo Clausetti. Milano. (Novembre, Dicembre).

MUSICAL OPINION — Edited by A. & W.

Fitzsimmons. London. (December, January).

MUZYKA. — Directeur, Mateusz Glinski, Varsovie (N.º 10 (84)).

NOTE D'ARCHIVIO. — Direttore: Raffaele Casimiri. Roma. (Ottobre).

REVISTA MUSICAL CATALANA. — Redactors en cap, Frederic Lliurat i Joan Salvat. Barcelona (Novembre, Decembre).

REVISTA PARROQUIAL DE MUSICA SAGRADA. — Directors, D. Mas i Serracant, i Mn. Josep Noguera, Barcelona. (Desembre, Gener).

RITMO. — Director, Rogelio del Villar, Madrid (Diciembre Enero).

TESORO SACRO MUSICAL. — Director, Padre Juan Iruarizaga, C. M. F. Madrid. (Diciembre).

THE AMERICAN ORGANIST. — Edited by T. Scott Buhrman. New York. (December, January).

THE CHESTERIAN. — Edited by G. Jean Aubry. London. (December, January).

THE DIAPASON. — Edited by S. E. Gruentstein, Chicago. (December, January).

THE MAJORCA SUN. — Edited by Fritz Berkenhoff (December, January).

THE ORGAN. — Edited by A. & W. Fitzsimmons. London. (January).

NOTES I CRITIQUES

Rebudes de:

ALFRED LYON, 236, rue du Faubourg St-Honoré. París (VIII).

AGENCIA INTERNACIONAL DE CONCIERTOS, Miracruz, 17-A, San Sebastián.

SOCIEDAD MUSICAL DANIEL, Los Muñozos, 14, Madrid.

